

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI.
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un șir de trei săptămâni prima dată 14 bani, a doua-oară
12 bani, a treia-oară 10 bani.

Agricultura în Danemarca.

II.

Se înțelege, că lucrând țărani danezi pământul cu mai multă îngrijire, și recoltele au fost mai bogate și prăsierea animalelor domestice se făcea pe o scară mai întinsă. În curând însă au văzut, că taxele vamale, cu cari erau încărcate, la trecerea în Germania mai ales, grânelor și porcii lor îi amenință cu mari pagube, căci nu-și puteau vinde produsele. Atunci s'au apucat să prefacă grăunțele (după ce și-au păstrat cele pentru pâine și sămânță) în carne: s'au apucat de prăsierea găinilor mai ales pentru ouăle lor, și a porcilor, pe cari îi tăiau, trimițând carnea lor sărată și afumată în Anglia. Și ca să-și poată aduce toate mașinile, precum și animale de prăsilă de cele mai bune, — apoi ca să poată exporta (vinde afară din țară cu un preț cât mai bun și cu greutate cât mai puține carnea porcilor lor, ouăle, untul ș. a., au înființat o mulțime de societăți și *tovărășii*, între cari și *tovărășii de măcelărie* pentru tăierea porcilor și prepararea cărnii.

Cea mai veche societate e *Societatea regească de agricultură*, înființată încă la anul 1769, adică înainte de revoluția lui Horia, Cloșca și Crișan (1784). Scopul acestei societăți e următorul:

1. Să înlesnească călătoriile țărănilor la cele mai frumoase gospodării, câmpuri de încercare, muzee agricole, îmbunătățiri de pământ, lăptării, măcelării, școli de agricultură ș. a. Ba unii dintre țărani mai deștepti sunt trimiși chiar în țări străine, ca să învețe ceva acolo. Măsurile acestea sunt foarte bune, știut fiind, că țăranul până nu vede, nu se prea încrede în sfaturile, cari îl îndeamnă să încerce ceva nou.

2. Să înființeze pe lângă școlile de agricultură, cursuri scurte de agricultură pentru țărani și femeile lor, mai ales vara, iar iarna alte cursuri, unde li-se dau cunoștințele trebuincioase privitoare la lăptărie, creșterea și nutrirea vitelor, creșterea paserilor de curte, purtarea socotelilor, învățături despre păstrarea sănătății la om și la animale.

3. Să organizeze expozițiuni anuale cu premii în bani, unelte agronomice, seminte, animale, cărți ș. a.

4. Să susțină învățători de agricultură, cari călătoresc din sat în sat și dau sfaturi cu privire la agricultură și creșterea vitelor, țin conferențe și scriu la gazetele pentru țărani.

5. Să înființeze școli de menaj (gospodăria casei) și să susțină învățătoare, cari umblă din sat în sat, ca să învețe pe

țărane gătirea bucatelor, cultura legumelor, păstrarea acestora în stare crudă și feartă, scurt: să le învețe cum să se hrănească mai bine și mai estin.

În Danemarca sun acum peste 60 de astfel de învățătoare.

6. Să înființeze școli de agricultură, unde se primesc numai ceice au împlinit etatea de 20 de ani.

Sunt apoi o mulțime de *societăți pentru creșterea vitelor și a paserilor de curte*. Prin o îngrijire bună, prin alegerea potrivită a vitelor de prăsilă, Danemarca a ajuns să fie socotită între cele dintâi țări cu vite bune.

Pentru ca să-și poată procura mașinile cele mai bune pentru scoaterea untului din lapte și pentru ca să-l poată vinde cu preț bun, s'au înființat aproape două mii de *lăptării cooperative* (*tovărășii*). Una de pildă cu 130 membri din 5 sate având 1150 de vaci, lucrează zilnic opt mii de litri de lapte. Laptele li se plătește membrilor nu după cantitatea lui, ci după cât unt conține. Din cauza aceasta țărani dau vacilor un nutreț mai bun: napi, morcovi amestecați cu urlucală, tot felul de turte, numai să capete un lapte mai gras. Și au și isbutit, căci laptele dela vaci nutrite astfel are încă odată așa de mult unt ca cel dela vaci nutrite cu iarbă, fân, ori chiar numai paie. *Tovărășia* aceasta produce zilnic 300—350 kg. de unt.

La alte *tovărășii*, laptele e prefăcut în tot felul de brânzeturi.

Societățile de măcelărie se ocupă cu creșterea porcilor, tăierea și vinderea cărnii în străinătate. Ele au făcut tot felul de încercări cu tot felul de nutrețuri pentru porci și au aflat de pildă, că un chilogram de grăunțe hrănește ca și patru chilograme de cartofi. Porcilor li se dau și mulți napi.

Societăți de măcelărie sunt vre-o 50 în Danemarca.

Societățile pentru exportul ouălor, de cari sunt vre-o șase sute, au de scop vinderea ouălor și îmbunătățirea rassei de găini. Oăule se vând după greutate. Într'un chilogram intră cam 16 ouă dela găini daneze, cari au ouă mai grele ca cele dela noi, și pentru un chilogram de ouă se capătă 1 cor. 26 bani. Cele mai multe ouă se exportează în Anglia, de unde iau țărani danezi în fiecare an peste 30 milioane de coroane. Înainte de împachetare, toate ouăle sunt cercetate, ca să nu fie stricate. Cercetarea se face cu niște întocmiri anume, iar țăranul prins că a adus vr'un ou stricat trebuie să plătească o amendă (pedeapsă în bani).

Fiindcă primăvara și vara sunt cele mai multe ouă, cari atunci au un preț prea

mic, *tovărășii* adună ouăle și le păstrează în niște cazane mari cimentate turnând peste ele apă de var. Astfel păstrate, ouăle se țin ca proaspăte până 'n lunile Decembrie și Ianuarie, când se vând cu preț mai bun.

Astfel de întocmiri nu-și poate face un singur țăran, dar *mulți împreună* pot face mai mult decât un mare proprietar.

Mai sunt apoi societăți, cari cumpără și vând pentru vitele și pământurile membrilor lor tot felul de nutrețuri și gunoieri măiestrite.

Cine trece astăzi prin *satele* din Danemarca, crede că trece printr'un orașel mai frumos din Ardeal! Câmpul la ei crezi că e ca cel de lângă o școală de agricultură dela noi. Țărani de-acolo nu știu, ce e datoria, iar dacă vr'unul dintre ei imprumută vre-o sumă mai mare de bani, ca să-și procure ceva, ce-i va aduce folos mare, o face dela *băncile lor populare* (nu pe acțiuni), la cari are și el un capital depus. Casele lor sunt frumoase, încunjurate de pomi și de flori, în odăi cea mai mare curățenie, fiecare țăran are o mică bibliotecă de cărți de învățatură și petrecere. Fiecare e abonat la cel puțin o foaie săptămânală. De crăjmă n'au vreme, căci gospodăria îl ocupă iarna, vara, afară de aceea timpul liber îl întrebuințează cetind, făcând muzică. Din când în când călătoresc mai ales prin locuri, despre cari au aflat, că au ceva deosebit, fie vite frumoase, pomi, legumi ș. a. Țăranul danez e *domn* și nu se pleacă niciodată înaintea celui ce ar cere să calce legea. Dar nici el n'ar încerca să o calce. La alegeri ar fi vai de cel ce ar încerca să-l silească să voteze cu cine nu vrea el.

Ce i-a făcut pe țărani danezi să ajungă așa departe?

Cultura: cinstirea bisericii și învățatură din școală și afară de școală.

Neatârănarea economică: muncind cu cap, toți au ajuns la bunăstare, și asta mai ales mulțumită *băncilor populare* și *miilor de tovarășii*.

N'avem decât să-i urmărim, și pe terenul cultural și pe al muncii economice. Pilde avem chiar și la noi din ce în ce mai multe.

Preoții nostri batjocoriți cu ajutorul — Românilor ticăloși. În Făgăraș se tipărește în limba maghiară o fițuică școlară, în al cărei comitet se văd și câteva nume schimonosite din nume foste românești. Ea e susținută cu abonamente plătite din cassa școalelor românești sau din pungă învățătorilor români (numărul veniturilor străine e mic în comitatul Fă-

gărașului). In Nr. 13 din anul acesta scrie un flămând, care se simte în el sătul de-când a venit printre Români, următoarele despre preoții nostri: „... dar nu există un drac mai mare ca popa valah, mai cu samă când acesta este un protopop cu vederi mai largi“.

Acolo nu știu, cum să se curețe de o astfel de căzătură?

Descoperirile lui Desy. In numărul trecut am arătat și noi invinuirile îndreptate de deputatul Desy împotriva prim-ministrului Lukács. O foaie guvernamentală spune, că Lukácsi îl va da în judecată pentru calomnie.

Lukácsi nu se mulțumește numai cu darea în judecată a lui Desy, ci e vorba să-l tragă la răspundere chiar și pe profesorul Iászy Oszkár, pentru că acesta a cetit înaintea universitarilor dintr'o broșură, în care Lukácsi e scărmanat rău. Dl Iászy spune însă, că n'a cetit nimic din broșură, ci a spus numai, că a apărut și e de datoria guvernului să cheme în judecată pe celce a scris-o, ca să se vadă, de e adevărat celece spune.

Deșteptarea Sârbilor. Partea cea mai mare a Sârbilor a ținut de mulți ani încoace cu guvernele din Pesta. Se înțelege, că *poporul sârbesc* n'a avut nici un folos din politica aceasta de înjosire, cel mult, că i s'au dat câte un os de ros. Drept mulțumită guvernul de-acum le-a răpit autonomia bisericii, adevărat *poporul* să nu mai aibă nici un drept de-a hotări el în trebile bisericii și școlii, nici în privința averii acestora. Lovitura aceasta a deșteptat pe Sârbi, și în adunarea cea mare ținută de Sârbi la Neoplanta (Novisad, Neusatz, ungar. Uividec) au hotărit să lupte cu înverșunare împotriva tuturor guvernelor hrăpărețe din Pesta.

Autonomia bisericilor noastre încă e în primejdie, și dacă până acum n'au încercat cei din Pesta să ni-o nimicească, avem de-a mulțumi faptului, că noi *luptăm*. Și între noi se găsesc câțiva ticăloși, cari cer să ne plecăm guvernelor din Pesta. Unii și-au căpătat deja ciolanul de ros, alții îl așteaptă. Dar noi îi cunoaștem, și partidul nostru național mai curând îi va vedea spânzurați, decât să le urmeze sfaturile mișelești.

O hotărîre ministerială importantă cu privire la o școală confesională. „Unirea“ din Blaj aduce știrea, că ministrul de culte a amenințat, că în comuna, unde primăria și consiliul comunal nu va vrea să susțină *școala confesională* din budgetul (cassa) comunal, se va suspenda (șterge) autonomia comunală, iar împotriva primarului se va porni cercetare disciplinară.

Adevărat, că e vorba de o școală confesională *romano-catolică*. Dar noi ne putem provoca la aceasta hotărîre ministerială, de câteori vr'un prăpădit de „domnișor“, fie la comună, fie la comitat, cearcă să oprească hotărîrea comitetului comunal pentru ajutorul dat școlii confesionale din partea comunei. In satele noastre românești averea comunei e avere românească, pe care trebuie să o întrebuințăm înainte de toate pentru cultura noastră națională românească.

Un ministru nu-și poate ține darea de seamă. Ministrul Secheli Ferencz are să-și țină săptămâna trecută darea de seamă în Sombatheli. A venit el, nu-i vorba, la Sombatheli, dar a trebui să o șteargă fără nici o ispravă, căci socialiștii se pregătiseră să facă scandal mare.

Un atențat împotriva bisericii noastre gr.-or. In toamna aceasta are să se țină congresul național-bisericesc al mitropoliei române gr.-or. din Transilvania și Ungaria. Mitropolitul făcuse pașii necesari la Impăratul, dar guvernul din Pesta s'a împotrivit, cerând ca mai întâiu să-i arete, despre ce va fi vorba în ședințe. Cererea aceasta e nu numai o obrăznicie, ci o călcare pe față a legii speciale, care garantează autonomia bisericii noastre. Implinirea ei ar însemna a da înșine o armă în mâinile călăilor vieții noastre naționale, căci văzând slăbiciunea noastră, vor fi în curând și mai fără rușine în privința cererilor lor.

Am văzut, ce au pățit Sârbi, cari se gudurau pe lângă guvernele din Pesta: li s'au luat fără multă vorbă autonomia bisericii lor.

De altcun congresul e convocat pe ziua de 14 Octomvrie n. la Sibiu.

Din delegațiuni. Cele spuse de ministrul de externe Berchtold în ședința delegațiunilor austro-ungare au făcut o mare

întipărire în toate cercurile politice. Guvernele din statele cealalte au aflat cu plăcere, că Austria vrea păstrarea *statului puo* (a stării de-acum) în Peninzula Balcanică, ca adevă din Turcia să nu fie îngăduit nimăru să rupă ceva, ci ea să rămână întreagă ca acum. Dar totodată au constatat, că nici când nu s'a arătat în delegațiuni, că primejdia unui războiu e așa de apropiată ca acum.

Raportorul delegației ungare, Naghi, a spus în raportul său, că vizita contelui Berchtold la Sinaia (la regele Carol) îl face să creadă, că *guvernul român nu va sprijini dorințele, care ar putea păgubi interesele statului ungar și raporturile (legăturile) de bună vecinătate.*

Credința nu-l va înșelă pe jupânul Naghi. *Guvernul României* nu se poate amesteca în trebile dinlăuntru ale țării noastre, dar partea aceea din națiunea română, care e în România, ne va sprijini totdeauna în luptele noastre pentru libertate națională, căci e datoare să ne sprijinească.

Impotriva lui Tisa. In orașul Papa (din Țara Ungurească) a fost o adunare calvină, la care a luat parte și Tisa. Muncitorii și alți cetățeni au făcut demonstrațiuni mari împotriva acestui dușman al poporului. A fost grevă de o zi, apoi lumea s'a dus la casele, unde trăsese în gazdă Tisa, și a spart toate ferestrele. A fost și o luptă între demonstrații și jandarmi. Sunt mulți răniți. Tisa a fost silit să fugă din Papa cu un tren special, căci aproape întreaga populațiune se răscolase.

Și tot se mai găsește câte un slab între Români, care de dragul ciolanului îi linge tălpile!

Demonstrațiuni sârbești. In biserica cea mare sârbească din Sabadca (Terziopol) a vrut să cetească, în ziua Crucii, capelamul o circulară a episcopului sârbesc care spunea, că autonomia bisericii sârbești a fost înlăturată din cauza mirenilor sârbi. Poporul n'a așteptat însă ceteirea circularii, căci toți credincioșii au părăsit biserica, fiind convinși, că lovitura împotriva bisericii sârbești a dat-o guvernul din Pesta din cauza slăbiciunii țărătore a episcopilor sârbi. De altminteri preoții sunt cu poporul, căci preotul bisericii din Sabadca nici n'a vrut să cetească el circulara, ci a dat-o tinărului capelan.

Cu paloșul.

40

Proveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei
de
Radu Rosetti.

(Urmare).

Cărăbuș avea și el cu dânsul zece oameni și, după ce ne-am sfătuit împreună, am hotărit să-i așteptăm la locul în care ne aflam. Pe acolo le eră și drumul, căci noi credeam că vor urmă să vie pe valea Moldovei. Socoteam că vor sosi a doua zi, adevă ieri, de dimineață. Inșă ei n'erosind până la prânz, Cărăbuș o trimis pe unul din tovarăși călare pentru ca să cerceteze dacă nu și vor fi cumva schimbat drumul.

Omul s'o întors pe la toacă aducându-ne veste, că negustorii cu pricina după ce poposise toată ziua la Bogdănești, au lăsat valea Moldovei și au apucat peste dealuri pentru a da în valea Siretului.

Cum au auzit această veste am și pornit și mergând toată noaptea i-am ajuns de dimineață mai jos de Lespezi. Cărăbuș s'o ferit să-i lovească în loc deschis dar, urmărindu-i de departe, când i-am văzut, că intră în pădurea de sub dealul Ruginii, am făcut un înconjur ca să le eșim înainte.

Erau de toate zece cară mari, înhămate cu câte șase cai. Lângă ele mergeau patru călăreți, printre care se deosebea de departe, căci îi întrecea cu umerile și cu capul, voinicul despre care ni se povestise.

Câte opt din noi s'au înșirat din fiecare parte a drumului, iar Petrea cu mine și cu alți patru le-am eșit înainte și, la un semn dat, cu toții ne-am răpezit asupra lor strigându-le să steie în numele Păunașului Codrilor.

Au oprit carăle pe loc, dar argații care mânau caii de călare au sărit îndată jos și cu paloșele în mână, s'au aruncat asupra acelor din noi, care le veneau împotriva. Iar voinicul cel urieș, urmat de ce-

ialalți trei călăreți, au năvălit asupra noastră fără a zice măcar un cuvânt. Multe lupte văzut-am, Căpitane, mulți viteji de toate neamurile cunoscut-am și de multe ori găsitu-m'am în fața unui paloș ascuțit purtat de un braț voinic, dar nici odată nu mi-a fost dat să văd paloș mănuit cu puterea și cu iuțala cu care era învărtit paloșul acelu voinic.

Petrea Cărăbuș nu-i copil și puțini, au fost acei ce au rămas în viață, după ce au încrucișat paloșul cu el, dar de astă dată și găsise stăpânul. Voinicul se repezi întâi la dânsul și, într'o clipală, am văzut pe tovarășul nostru zăcând la pământ cu pieptul străpuns.

— Cum? înterupse Mihi, galben de mânie, Petrea Cărăbuș este ucis?

— Știu numai că l'am lăsat zăcând într'un lac de sânge în mijlocul drumului. Doi de ai noștri care erau mai aproape s'au aruncat vitejește asupra urieșului dar el, prin două lovituri cumplite, i-o întins lași cu capetele spintecate. Vreau să mă

Serbările „Asociațiunii“.

Programul serbărilor împreună cu adunarea generală a Asociațiunii, convocată în Sibiu la 13 și 14 Octombrie nou a. c., e următorul:

I. Sâmbătă seara, în 12 Octombrie n. a. c. va fi o masă comună la carte în restaurantul Brote.

II. Duminecă în 13 Octombrie nou a. c.

1. Serviciu divin în catedrala ortodoxă și în biserica gr.-cat.

2. La orele 11 a. m., în sala festivă a Muzeului Asociațiunii, *ședința primă a adunării generale*, cu programul oficial.

3. Indată după *ședință Desvălirea bu-tului lui Gheorghe Barițiu*, cu următorul program:

a) Discursul prezidentului Andreiu Bârseanu,

b) Desvălirea monumentului,

c) Un cor, cântat de elevii seminarului Andreian,

d) Discursurile delegațiilor societăților și depunerea cununilor,

e) Un cor, cântat de elevii seminarului Andreian.

4. La orele 2 p. m. *masă comună* în sala hotelului Unicum. Prețul unui tacâm 8 cor.

5. La orele 4 p. m., în sala festivă a Muzeului Asociațiunii, *ședința festivă a secțiilor științifice literare*. Conferența d-lui Dr. Ioan Lupăș despre Gheorghe Bariț și alte conferințe.

6. Seara la orele 8, în sala dela Gesellschaftshaus *Concertul reuniunii române de muzică din Sibiu*. Intre altele se vor cânta: Loreley de Mendelsohn. D-na Veturia Triteanu va cânta 3 cântece. D-șoara Anicuța Voilean va executa un concert de Mozart cu acompaniamentul orchestrei orașenești, iar orchestra va cânta II Rapsodii românești, compoziții a marelui nostru artist O. Enescu.

Prețurile de intrare: loc. I 4 cor., loc. II 3 cor., loc. III 2 cor., loc de stat 1 cor., I lojă de balcon: 16 cor., lojă parter 12 coroane.

III. Luni, în 14 Octombrie n. a. c.

1. La orele 8 a. m., în sala festivă a Muzeului Asociațiunii, *ședința a doua a adunării generale*, cu programul oficial.

2. La orele 3 p. m. continuarea *ședinței a doua a adunării generale*.

arunc și eu atunci asupra lui cu ghioaga, dar doi din călăreții care-l întovărășeau mă grămădesc între dânșii și încep a mă pișa cu paloșele. M'am apărat cât am putut. Izbutisem să trântesc de pe cal pe unul din ei și era să curm zilele celuiilalt, când cel căzut, ridicându-se în picioare, îmi trage deasupra genunchiului o lovitură cumplită care mă doboară la pământ. Potrivnicii mă lasă și se răpăd spre cară.

Eu mă scol și, uitându-mă înapoi, văd pe cei patru oameni care stătuse în drum cu Cărăbuș și cu mine zăcând morți iar, înapoi, o învălmășală mare. Urieșul cu toți tovarășii lui grămădisse pe trei de ai noștri în mijlocul lor și-i măcelăreau rău. Ne mai văzând pe alți de ai noștri în picioare, am înțeles că au fost uciși sau puși pe fugă și văzând că nu mai este nimica de făcut, am intrat în pădure, și cu mare greu, am venit acasă iar, la intrarea în sat, m'am întâlnit cu Ion Neagu care se întorcea și el, rănit. Era dintre acei care năvălise asupra argaților și mi-o

3. Seara la orele 9, în sala dela Gesellschaftshaus *petrecere cu jocuri naționale*, executate de membrii societății „Hora“. Pentru dansatoare constumul național e obligator. Prețurile de intrare: 1 persoană 4 cor., o familie de 3 persoane 8 cor. Loja I 25 cor., loja a II-a 16 cor., loja a III-a 12 cor.

Programul amănunțit al tuturor serbărilor se va găsi în Sibiu la biroul Asociațiunii.

Biletele pentru *banchet, concert și petrecere* se vând la oficiul de cassă al Asociațiunii. Cei cari voesc să iee parte la *banchet*, să binevoiască a se anunța oficiului de cassă al Asociațiunii cel mult până în 10 Octombrie n. a. c.

Pentru primirea oaspeților s'a constituit un comitet de primire, care va aștepta toate trenurile ce sosesc în Sibiu, începând dela 12 Octombrie orele 4 dim. până la 13 Octombrie 10.36 ore sara. Membrii comitetului de primire vor purta o cocardă albă. Cei cari doresc să aibă locuințe în hotel, vor binevoi a se adresa direct la hotelurile: Impăratul Romanilor, Neurhrer, Royal, Schmidt, Bonfert, Unicum, Fritz Markus (fost Mihai) și Hotel Național. Cei cari doresc să locuiască în camere particulare, sunt rugați a se anunța până în 8 Octombrie n. a. c. d-lui *Teodor Romul Popescu*, funcționar la „Albina“ și secretarul comitetului de primire, comunicându-i numărul persoanelor, cari vreau să locuiască într-o odaie.

Sibiu, 25 Septembrie 1912.

Biroul Asociațiunii.

Știri politice din străinătate

Războiul italo-turc. La 11 Septemvrie s'a implinit anul, decând Italia a declarat războiul Tripolitaniei. Cauza principală a fost, că guvernul italian nu mai putea privi cu nepăsare, cum Egiptul ajunsese în mâna Englezilor, Tunisul, Algeria și Marocul în a Francezilor, așa că din întreaga Africă de meazănoapte mai rămăsese numai Tripolitania cu Cireneica, la cari Italianii le zic *Libia*, nume, pe care-l aveau aceste provincii pe timpul vechilor Romani. Italia se teme, nu cumva vre-o altă Putere europeană să pună mâna și pe Tripolitania, care e despărțită de Italia prin o fâșie nu tocmai lată a Mării-Mediterane.

Anglia și Franța declaraseră, că n'au nimic împotriva ocupării Tripolitaniei prin Italiani, în Tripolitania Turcii și Arabii erau gata să se încaere. Cu toată nici regele, nici guvernul Italiei nu erau pentru război, naționaliștii i-au silit să-l declare. O flotă puternică cu 90 de mii de soldați plecă spre Africa și în 25 Septembrie 1911 steagul italian fâlfăia pe zidurile orașului Tripolis. Dar lucrurile nu s'au desfășurat dupăcum credeau Italianii, căci Turcii și Arabii s'au împăcat, în fruntea lor s'a pus Enver-beiu, ginerele Sultanului, și timp de un an de zile Italianii n'au putut să ocupe din Tripolitania mai mult decât orașele de lângă mare, unde își aveau și flota. Au fost o mulțime de ciocniri mărunte — lupte mari n'au fost nici una — au căzut mulți Italiani, mulți soldați s'au îmbolnăvit, dar ispravă mare n'au putut face, cu toată au încercat să spărie pe Turci cu ocuparea unor insule, cu bombardarea orașului-port Smirna din Azia mică și cu o năvală în Dardanele.

Dupăcum am spus, obosiți de felul acesta de războire, Turcii și Italianii au început pertractările de pace, cari merg foarte încetinel. Într'aceea în Tripolitania războiul continuă și Italianii vestesc, că în săptămâna trecută ar fi învins de nou cetatele turco-arabe, cari au pierdut o mulțime de oameni, morți și răniți. Știrile acestea nu prea sunt vrednice de crezământ, căci după socoteala făcută de dl Bașaria, membru român în senatul (casa magnaților) turcesc, fiecare Turc și Arab din Tripolitania ar fi trebuit să moară de câte trei ori până acuma, dacă ar fi adevărate știrile date de Italiani de un an de zile încoace.

Peninsula Balcanică. Albanezii malisori sunt tot răzvrățiți, Bulgaria, Serbia și Muntenegru încă tot mai amenință cu război. În Bulgaria însă lumea s'a mai desmetecit, căci de teama războiului a început să sufere comerțul, ba în Sofia s'a ținut chiar o mare adunare, care a protestat împotriva războiului. De aceea guvernul bulgar declară meru, că Bulgaria nu se gândește la război, dar așteaptă dela Puteri să silească Turcia să facă rândueală în Macedonia. E mare nădejde, că anul acesta nu vom avea război, fiindcă nu-l vreau Puterile cele mari.

spus că acei oameni numai argați nu puteau să fie, ci oșteni deplin, foarte viteji și iscusiți în mânuirea armelor.

Unchieșul ostenit tăcu. Mihi ieși afară și se auzi glasul lui poroncind lui Onea să-i pue șaua pe cal. Când se întoarse, călugărul care rămăsese gânditor, îl întrebă:

— Ce ai de gând să faci?

— Mă duc pe urma lor. Voi ști eu să răzbun moartea lui Petrea și să-i silesc să plătească o vamă împătrită.

— Dar așa, singur?

— Știi bine că de multe ori am eșit singur înaintea negustorilor și că i-am vămuit în totdeauna fără ca ei măcar să îndrăznească să mi se opue.

Călugărul clătină din cap.

— Știu, dar după ce am auzit, mi se pare că de astădată avem a face cu oameni pregătiți la o apărare înverșunată și duși de un oștean de frunte.

— Dacă om lăsa această ocară nerăz-bunată, am pierde rodul celor de pe urmă

trei ani de muncă și de primejdie. Știi bine că puterea noastră se datorește mai cu samă faptului că până acuma n'am fost încă învins niciodată, întemeindu-se astfel credința că nu putem fi biruiți și că este zadarnic a ne sta împotriva. De astăzi înainte această credință ar fi stărbită și ar merge tot micșorându-se dacă ocară aceasta nu ar fi spălată. Potrivnicii noștri s'ar îmbărbăta și îndrăzneala lor ar crește văzând că putem fi biruiți. De acum înainte s'ar slăbi credința în atot puternicia Păunașului, însuși tovarășii noștri ar pierde încrederea într'înșii și la împrejurare n'ar mai arăta aceiași îndrăzneală.

— Așa este, răspunse călugărul liniștit. Sunt și eu de părere că această înfrângere nu trebuie lăsată nerăz-bunată cu nici un preț. Dar nu te gândești, că dacă s'ar întâmpla să fii învins în lupta ce vei s'o dai singur în potruva atâtor potrivnici vonici, fama că însuși Păunașul Codrilor o fost în sfârși biruit, lățindu-se în țară, ne-ar face și mai mult rău decât neizbânda

Ce scriu alte gazete?

De când cu febrerea din Peninzula Balcanică, gazetele cele mari rusești au început să se ocupe iarăși de România. Toată lumea e convinsă, că dacă Bulgaria n'a declarat războiul Turciei e de-a se mulțumi nu numai opririi venite dela unele din Puterile mari, ci și temerii, ce o au Bulgarii, că România va sări în ajutorul Turciei. Aceasta n'ar fi nici pe placul Rusiei, care e foarte supărată, că România e aliată cu Austro-Ungaria, unde 3 milioane și jumătate de Români sunt asuprite până la sânge de către guvernele din Pesta. Cea mai mare și mai șovinistă gazetă rusească, *Novoie Vremea*, a scris un articol, în care-și băteă joc de România, pentru că s'a aliat cu dușmanii neamului românesc, și totodată o amenință, dacă va cuteză să atace pe Bulgari. La articolul acesta a dat un răspuns binișor *Durnovo*, fost bărbat de stat rus, care cere mereu dreptate pentru Români din Basarabia. Iaca, ce zice el în răspunsul acesta:

Politicianii dela „*Novoie Vremea*“ nu vor să știe despre interesele României și ale neamului românesc. României oricând i-ar plăcea mai mult să fie în alianță și prietenie cu Rusia și Bulgaria, decât în alianță, care e împotriva firii, cu Austro-Ungaria, pe care întreaga Românie n'are ochi s'o vadă. Dar interesele politice, interesele conservării proprii fac câteodată ca dușmanii să se alieze, cum de pildă a făcut Italia, care e aliata Austriei.

România neintregită încă nu poate să ajute la creșterea Bulgariei și să creeze în coastele sale o Bulgaria mare, care să ceară dela dânsa Dobrogea.

Din nenorocire panslaviștii ruși nu pot pricepe dorința României de a-și alipi toate provinciile locuite de Români. Ei întăresc corabia austro-ungară, îi dau Bosnia și Herțegovina, imping pe România în alianță cu Austria, slăbesc pe Sârbia și nu văd, că simpatiile vechi ale popoarelor din Peninzula-Balcanică au trecut toate de partea Austriei, care foarte ușor se poate preface într-o monarhie federativă, în care fiecare naționalitate slavă și neslavă (Români în majoritate, apoi Maghiarii, Grecii, Albanzii) să se poată dezvoltă liber.

Bărbații de stat ruși, cari doresc mărirea, fericirea și puterea Rusiei, ar trebui să urmărească alianța și prietenia statelor balcanice, alipirea ținuturilor locuite din timpuri vechi de Ruși, cari în orice caz sunt mai scumpe decât Basarabia românească.

Sfințirea bisericii din Miheșul-de-Câmpie.*)

Miheșul de Câmpie (tractul Turzii) a luat în anii din urmă un avânt îmbucurător: în anul 1901 a zidit școala confesională cu frații gr.-cat. împreună, în anul 1908 a renoit clădirile din curtea parohială și în urmă în anul 1911 a zidit din nou biserica, care e cea dintâiu între celea 3 biserici din comună. Miheșul e o comună mică cu 1150 de suflete, din cari 508 gr. or., 550 gr. cat. și restul sunt Maghiari și Jidani. După comasare la oameni puțin pământ le-au rămas, căci cea mai mare parte de pământ e a celor 3 proprietari mari de aici; cu toate acestea ei au fost și sunt cei mai credincioși așezămintelor bisericești și școlii lor, pe cari le-au susținut și le susțin și azi.

Cu multă bucurie au serbat locuitorii creștini ai acestei comune ziua de 11 August, când a fost sfințirea bisericii. Încă de Sâmbătă a sosit Prea Cuvioșia Sa, dl Dr. Eusebiu R. Roșca, protosinel și director seminarial trimis de I. P. Sf. Sa mitropolitul din Sibiu și fiind însoțit de dl Dr. Vasile Stan profesor cu Doamna și sora Doamnei, iar la gara Cucerdea s'a alăturat suitei părintele-protopop Iovian Murășan, d-nii Dr. Valer Moldovan, adv., Vasile Moldovan, I. Iosof și o mulțime de preoți din tract.

După vorbirile de binevenire din gară, au plecat până la biserică, unde era un arc triumfal. Aici e binevenat de preotul locului. Prea Cuvioșia Sa mulțumește atât preotului, cât și poporului adunat; spunând că bucuria cea mai mare o simțese conducătorii poporului atunci, când sunt chemați la serbarea faptelor bune, isvorite din dragoste creștinească. P. Cuv. Sa a fost în gazdă la contele Beldi, ceialalți la proprietarul Ilieș Albert și la preot și notarul comunal.

*) Corespondență întârziată din lipsă de loc.

Duminecă dimineața s'a făcut sfințirea după rândueala prescrisă. Răspunsurile la liturghie, le-a dat corul din Agârbiciu, instruit de părintele Orășan și dl inv. I. Biji. A urmat predica P. C. Sale, ținută din ușa bisericii, ca să o audă tot poporul. Arată, că *credința* creștinească ne conduce la limanul fericirii. Spune datorințele ce au pe viitor credincioșii față de acest Sion sfânt, să-l cerceteze cu inimă smerită și cu evlavie și totdeauna vor afla mângâiere și alinare, și îndeamnă să se ferească de procese și să trăiască în pace, le spune să asculte povețele slugitorilor altarului Domnului, să facă fapte bune și atunci își vor primi răsplata cuvenită dela Tatăl cel ceresc; apoi împărtășește cuvintele de mângâiere și de bucurie adresate de Exelența Sa, prin care laudă fapta frumoasă a poporului din Miheș și-i dorește ca acest locaș sfânt să fie izvor nesecat de întărire și propășire în toate cele bune.

Tot poporul a aclamat pe I. P. Sf. Sa Arhiepiscopul și mitropolitul. După stropirea cu apă sfințită îndată la casele parohului local au urmat recepțiunile. Întâiu s'a prezentat preoții din tract în frunte cu protopresbiterul, după aceea au venit credincioșii reformati cu preotul lor, apoi preotul local cu comitetul parohial, au lipsit credincioșii și preotul gr.-cat. din loc. În schimb s'a prezentat o delegație a fruntașilor gr.-cat. din comitat, din delegație au făcut parte dl Emil Cornoș Alexandrescu, Marius Elecheș, Teodor Moga proprietari, Dr. Ioan Oltean adv., Valer Porușiu din Bistrița, și în urmă s'a prezentat notarul cercual cu membrii antistiei comunale, Preacuvioșia Sa a răspuns potrivit în cuvinte alese, la fiecare delegațiune. Îndată după aceasta Prea Cuvioșia Sa a făcut vizită la toți fruntașii din comună, la dl conte (groful) Beldi Ferent, la marele proprietar Ilieș Albert, la Chendefi Laios, la preotul gr.-cat., la preotul reformat, la notarul, la episcopul Petru Cotleuș, la cantorul Teodor Blenche, și după aceasta s'a început banchetul la 2 oare d. a. cu multe cuvântări.

Seara a avut loc concertul dat de corul țărănesc din Agârbiciu. Public mult român și mulțime de străini au ascultat prestațiunile frumoase ale corului. La urmă a fost joc. *T. Blenchea*, cantor gr.-or.

unui namestnic al său.

— Dar atunce ce este de făcut? întrebă Mihul.

— Acești negustori mai au încă de străbătut un drum destul de lung până la eșirea lor din țară. Avem vreme până atunce să adunăm destui oameni pentru a zădărnici orice împotrivire. Semnele de foc se pot aprinde chiar în astă noapte și mâine, cel târziu poimâine, acei cutezători își vor primi pedeapsa lor.

Mihul nu răspunde, dar fruntea-i încrețită și ochii încruntați arătau destul, că deși recunoștea dreptatea vorbelor călugărului, vitejia lui nerăbdătoare cu greu se îndură să se supue lor.

— Dar unde să adunăm oamenii? întrebă el, în sfârșit, după o lungă tăcere.

— Negustorii mergând la Cetatea-Albă, pot alege unul din cele trei drumuri următoare. Să fie tot valea Siretului, în jos, până la Dunăre, sau părăsindu-o la Cozmești, să apuce drumul prin Tecuciu, Bârlad și valea Kinezii sau, în sfârșit, de-

la Smirodava, pot cărnii spre stânga, trecând Siretul și străbătând dealurile, să deie în valea Bârladului, iar de acolo să apuce spre Dunăre. Oricare din aceste drumuri ar alege, pe la Smirodava trebuie să treacă negreșit. Cred deci, că locul cel mai nemerit pentru a-i opri ar fi între Stețcani și Smirodava, pe lunca Siretului. Înainte de mâine seară negustorii nu pot să fie în Smirodava, popasul de noapte trebuie să-l facă în lunca Siretului. Iar noi aprinzând focurile de pe acuma, putem aduna până mâine dimineață peste o sută de oameni de nădejde, față de care, oricât de voinici ar putea fi argații negustorilor și oșteanul care-i poartă, tot nu vor avea cum să ne stee împotriva.

— Ai dreptate, zise Mihul, așa trebuie să facem. Dar pe mine mă ustură rău la inimă faptul, că nu sunt slobod, singur și fără a pierde o clipă, să răzbun moartea unui tovarăș, credincios ca Petrea Cărbuș. Dar, fie cum va fi, nu putem să lăsăm trupul lui în prada fiarelor. Vom trimite

pe Onea să aprindă focuri în vârful Moțcâi, iar eu mă voi duce deadreptul la locul în care s'o dat lupta. În drum mă voi opri la preotul din Pașcani, care este de ai noștri, îl voi lua cu mine și vom astruca în luncă, creștinește, atât trupul lui Petrea cât și a celorlalți tovarășii căzuți.

— Nu vei merge singur, zise Ștefan, cu voia Părintelui, te voi însoți și eu.

— Dar, de ce să rămân eu singur aici? zise călugărul. Vin și eu.

Pregătirile de plecare fură făcute îndată și după ce moș Marin le desluși în chip amănunțit locul unde zăceau tovarășii lor, călătorii își luară ziua bună dela el și plecară.

Îndată ce ieșiră din sat, Onea se despărți de dânsii pentru a merge să aprindă focuri în vârful dealului Moțca, ridicătura cea mai înaltă din toată vecinătatea, după ce primi dela Mihul povățuire pentru numărul focurilor ce aveau să fie aprinse și chipul în care trebuiau așezate. Ceialalți urmașii drumul spre Pașcani unde ajunseră

Sucrările dlui Scotus Viator.

Foaia noastră a avut adese-ori prilej să scrie despre Englezul Scotus Viator,^{*)} cu numele lui adevărat Dr. R. W. Seton-Watson. El a ajuns de un șir de ani încoace spaima celorce asupresc naționalitățile nemaghiare din Ungaria, iar presa (gazetele) jidano-maghiare, fie că sunt scrise în limba maghiară, fie în cea germană, au iscodit toate mișelile, de cari se fac vinovați gazetarii jidano-maghiari, punându-le în cărca acestui Englez vrednic, doară doară lumea nu va da crezare celor scrise de el. Dar toate au fost înzadar, și astăzi minciunile despre „libertatea” din Ungaria, despre „constituția de o mie de ani” (de fapt cea mai păgânească asuprire a țăranilor români și maghiari), despre „cultura maghiară” nu mai prind, iar apostolii acestor minciuni, cum sunt Aponi, Koșut și alți călăi ai neamurilor din Ungaria, sunt luați cu huideo, când mai au îndrăzneala să iese cu ele la iveală.

Di Seton-Watson, om bogat, cu proprietăți mari în Anglia de meazănoapte (Scoția) cetise și el mereu laude despre minunea de libertate din Ungaria. El nu știa, că laudele acestea sunt plătite gras din banii țării noastre, din cari multe milioane pe an storși din munca noastră a Românilor. Dorind însă să cunoască țara aceasta minunată și cum eră om cu avere și nelegat de nici o slujbă, a plecat în Ungaria. Nu e mirare, că, om cuminte fiind, a aflat încurând adevărul. Dorind, ca tot omul cinstit, să dovedească adevărul, s'a apucat să scrie despre cele văzute în Ungaria. De aceea ce scria el, omul liber și nepărtinitor, eră tocmai contrarul dela minciunile răspândite chiar și în presa engleză. Se înțelege, că toți cei ce știau englezește, în primul rând Englezii, nu mai credeau o iotă din ceea ce încercau să le spună scriitorii jidani plătiți de guvernele din Pesta. Ba universitatea engleză din Oxford l-a numai chiar doctor, recunoscând astfel meritele lui pentru desvălirea adevărului.

Di Seton-Watson a mai fost de câteva ori în Ungaria, culegând mereu dovezi despre apăsarea, la care suntem supuși

^{*)} Cuvinto latinești, cari însemnează *Călătorul scoțian*.

pe la zece ciasuri din noapte, trăgând de-a dreptul la casa preotului. Descălecară și Mihui, după trei șuerături, bătu de patru ori ușor la ușă, apoi mai dădu un șuien lung. Ușa se deschise îndată și călătorii intrară în casă.

În tindă fură întâmpinați de preot, un om nalt și voinic, de vre-o patruzeci de ani, cu barba și pletele negre, care ținea o opaiță în mână. Departe de a arăta vre-o mirare la vederea Căpitanului și a Călugărului, îi primi cu cuvintele de:

— Bine a-ți venit! Vă așteptam.

Și-i duse în odaia din dreapta tindei, unde se vedeau, dormind pe un pat, trei copii ai preotului, iar preoteasa, o femeie tânără și frumoasă, isprăvea să-și prindă fota.

Părintele Isaia, mirat, zise oaspelui său:

— Și de unde știai că avem să sosim?

— Eram incredințat că Căpitanul nu va întârzi să vie să răzbune pățania lui Petrea Cărăbuș, răspunse preotul.

— Bietul Petrea! zise Părintele Isaia.

Românii și Slavii din Ungaria. Cele două cărți din urmă ale lui sunt „Probleme de rassă în Ungaria” și „Chestiunea Slavilor de meazăzi”. Cea dintâiu a apărut și în limba germană, așa că în numărul viitor vom da și noi capitolul, în care acest Englez arată, cum ar trebui să fie alcătuită *legea electorală* din Ungaria, dacă ceice o croesc voesc într'adevăr să înstăpânească în sfârșit dreptatea în Ungaria.

Impotriva cărților lui Scotus Viator Jidano-Maghiarii n'au putut cărați nimic. Căci autorul lor scrie foarte puțin delă el, mulțumindu-se să publice *documente oficiale* (date de autoritățile țării), *articole din gazetele jidano-maghiare* și *părți din desbaterile dietei*, cari toate dovedesc, că Ungaria e o țară administrată în modul cel mai barbar, cei mai corupt.

Literatură și știință

Cântece.

Măniosul.

Mândro, pe când te iubeam,
Mai luptam și mai credeam,
După rele mă căiam.
Dar acum, că te urăsc,
Nu mai cred, nu mă căiesc,
Ori și unde rătăcesc.
Spic legat cu frunza'n sus
Nu crede mândro ce-am spus,
Ura mea nu-i ură rea,
E soră cu dragostea.

Singură.

Vine vântul și mă 'ntreabă:
De ce mi-e așa degrabă?
C'am întors și-am respirat,
Par'ăș fi singură 'n sat.
Eu zic vântului: Băiete,
Eu n'am nici flăcăi, nici fete,
N'am nici soră, n'am nici frate,
Nici bărbat harnic la spate.

María Cunfan.

Anii vieții.

Dupăce a creat Dumnezeu lumea și a hotărît pentru fiecare vietate, cât are să trăească, a venit măgarul și a întreat: „Doamne, cât am să trăesc?” — „Treizeci de ani”, răspunse Dumnezeu, „ești mulțumit?” — „O Doamne”, zise măgarul, a-

ceasta e mult. Gândește, ce viață grea am: să car de dimineața până'n noapte poveri grele, saci cu grăunțe la moară, ca alții să mânânce pâne și eu să am parte de băță. Mai scurtează-mi din viață!” Lui Dumnezeu i-a fost milă de măgar și i-a dăruit optsprezece ani de viață. Măgarul plecă mulțumit.

Atunci veni cănele. „Câți ani vrei?” întrebă Domnul. „Măgarul n'a vrut treizeci de ani, tu mulțumești-te cu atâta?” — „Doamne”, zise cănele, „gândește cât trebuie să alerg! Picioarele mele n'o pot duce atâta. Dacă-mi vor slăbi, ce mă fac eu?” Dumnezeu îl ascultă și pe căne și-i dete 12 ani de viață.

Apoi veni maimuța. Dumnezeu zise: „Tu poți trăi treizeci de ani, că n'ai nici un lucru și ești totdeauna veselă”. Dar maimuța răspunse: Așa se pare, dar nici eu nu o duc tot bine. Când plouă lapte, n'am lingură, când îmi dă cineva un măr și îmbuc din el, văd că e acru. E multă supărare în lumea aceasta, de aceea treizeci de ani mi-s prea mult”. Dumnezeu îi dăruit zece ani de viață.

Atunci veni omul. Eră vesel, sănătos și rugă pe Dumnezeu să-i hotărască anii vieții. „Treizeci de ani să trăiești”, zise Domnul, „ești mulțumit?” — „Ce timp scurt”, răspunse omul. „Abia mi-am clădit și eu casa, am întemeiat familie, am plantat pomi și vreau să mă bucur de viața tihnită, și să și vie moartea! Doamne, lungeste-mi viața!” — „Bine, o să-ți dau și cei optsprezece ani ai măgarului”, zise Domnul. — „Nu-i destul, Doamne!” — „Să-ți dau și cei doisprezece ani ai cănelui!” — „E tot prea puțin!” — „Ei bine, zise Dumnezeu, îți mai dau și cei zece ani ai maimuței, dar mai mulți nu capeți.” Omul plecă să-și vadă de treabă, dar nu eră mulțumit.

Și așa, omul trăește șeptezeci de ani. Cei dintâi trezeci de ani nu sunt omenești (de năcaz), căci trec iute. Omul e sănătos, vesel, lucrează cu poftă și se bucură de viață. Urmează cei optsprezece ani ai măgarului, ani de înucă și de greutăți. Vin cei doisprezece ani ai cănelui, când umblă prin cele unghete și e tot posomorit. Celce ajunge, își încheie viața cu cei zece ani ai maimuței. Atunci îi slăbește mintea, face prostii și ajunge de răsul copiilor.

Noi am venit să te luăm ca să ne ajuti să-l astrucăm creștinește, dar poate că nu ne-ai așteptat pentru...

— A'î îngropă? înterupse preotul. Ferească Dumnezeu; doară datoria mea nu este să îngrop oamenii vii.

— Cum? întrebară călugărul, Mihui și Ștefan într'un glas, Petrea trăește?

— Noi nădăjduim că va mai trăi ani îndelungați și că va face încă multe viteji, răspunse preotul zâmbind.

— Dar ni s'o spus de cătră unul de-ai noștri, om de toată încrederea, care o luat parte la luptă și abia o scăpat dintr'însa rănit, că l'o lăsat zăcând în drum, străpuns de o lovitură de paloș.

— O văzut moartea de-aproape, răspunse preotul, dar întâmplarea i-o scăpat zilele. Rana nu-i este primejdioasă de loc. O împunsătură de paloș i-o străpuns partea stângă a pieptului, dar chiar la margine, și dacă o căzut jos, pricina o fost puterea cumplită cu care o fost purtată lovitură. Paloșul o intrat până la mâner și

două coaste sunt zdrobite de lovitură mânerului. Omul care i-o purtat-o, trebuie să aibă o putere de uriaș.

— Dar unde se află acum Petrea?

— Aice la mine, în odaia cea mare unde doarme. De aceia v'am adus aice, lucru pentru care vă rog să mă iertați.

— Dar cunoștința și-o are?

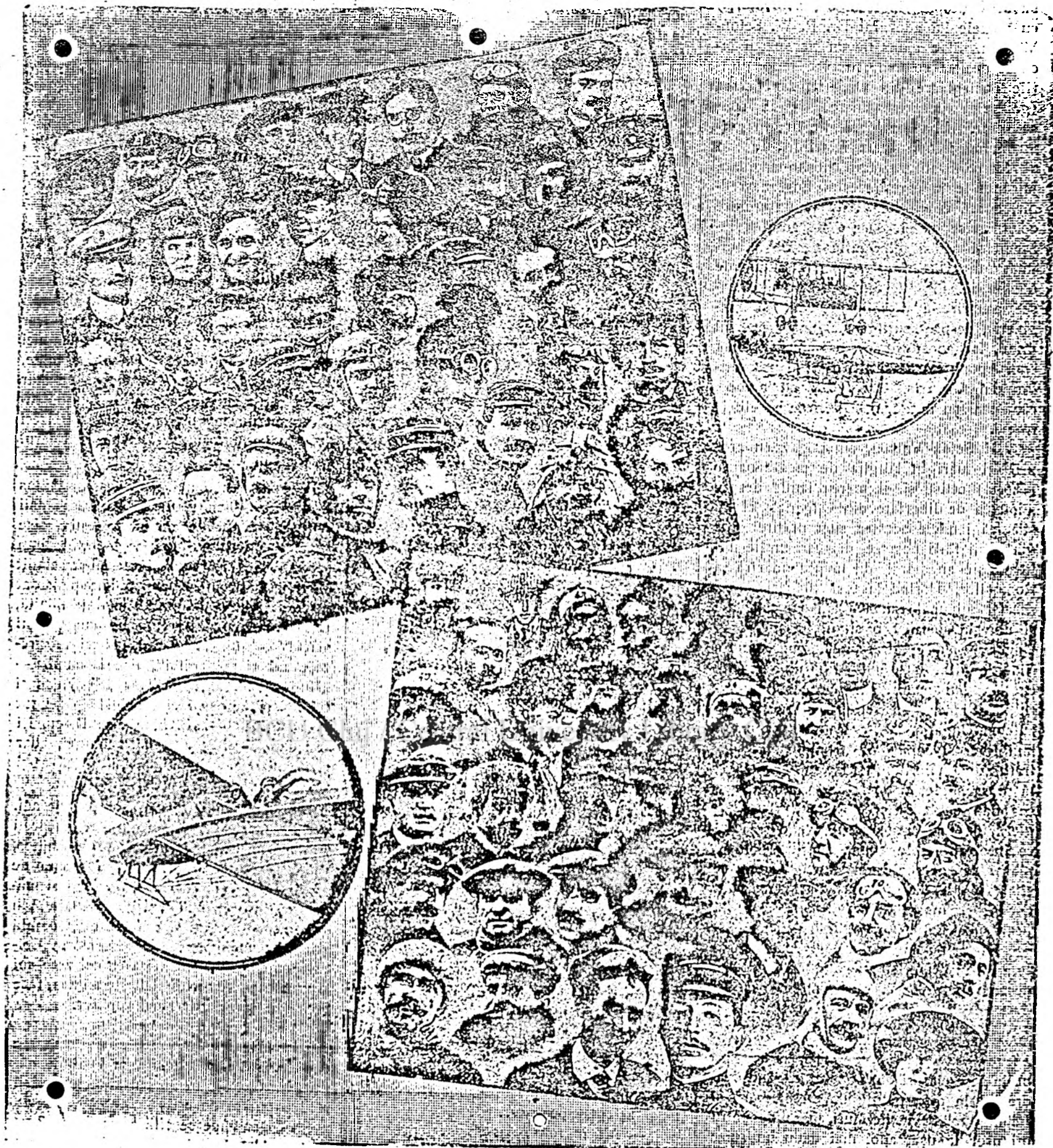
— Deplină.

— Dar din oamenii ce erau cu dânsul o mai scăpat vre-o unul.

— Eu am fost vestit de întâmplare de însuși negustorii, cu care s'o întâmplat harța, când au trecut pe aicea. Ei mi-au povestit că, fiind opriți în drum de niște hoți, i-au ucis pe toți afară de doi care au fugit și alți doi ce-i duc legați de un car. Acei negustori s'au oprit aicea numai puțin și au purces înainte, spre Smirodava. Cu ei era un boier bătrân, având înfătoșare de viteaz mare și trup de urieș, iar argații lor purtau paloșele la brâu și semănu mai mult a ostași încercați decât a argați. Cum au plecat am luat cu mine trei oameni cre-

Nenorociri pricinulte de aieroplane.

— Vezi textul de pe pag. 7. —

dincioși și m'am dus pe drumul Lespeziilor, prin luncă, până ce am dat de locul unde zăceau ai noștri, sub dealul Ruginii, și privirea era destul de jalnică.

Am găsit șapte-spre-zece trupuri, toate răci și înțepenite. Le-am săpat răpede o groapă în care i-am astrucat pe toți după ce am făcut prohodul pe scurt și în grabă. Când era să ne întoarcem am auzit un cal nechezând și căutându-l și dând de el, am cunoscut roibul lui Petrea Cărăbuș. Era priponit într'un ochiu de poiană și lângă dânsul zăcea Petrea. El, după plecarea negustorilor, își venise în fire și se târâse cum putuse până la locul în care lăsase calul iar, ajuns acolo, îl apucase leșinul din nou. I-am legat rana cum am putut, apoi l-am suit pe cal și sprijinându-l din fiecare parte, l-am adus aici de vre-o trei ciasuri. L'am culcat, i-am spălat rana încre-

dințându-mă că nu este primejdioasă și i-am legat-o bine. Omul și-o venit în fire, o cerut puțină mâncare și ne-o povestit totă întâmplarea. Acum doarme liniștit de vr'un cias. Să n'aveți nici o grijă pentru el, căci cel mult peste zece zile va fi pe deplin îndreptat.

— Pe la ce vreme trecut-au negustorii pe aici și unde crezi că vor fi poposit astă noapte? întrebă călugărul.

— Au plecat pe la toacă și, după cât spuneau, aveau de gând să facă popasul de noapte sub Muncel, în luncă.

— Oare, după ce au fost loviți de două ori, nu se vor fi abătut ei dela drumul mare pentru a face popasul de noapte într'un sat? mai întrebă Părintele.

— Nu, răspunse preotul, încă oameni așa de îndrăzneți n'am văzut. Voinicul cel bătrân despre care v'am vorbit, zicea în

gura mare că numai de un lucru îi pare rău și anume că Păunașul Codrilor nu i-o ieșit singur înainte. Dar o adăogit, că tot mai are nădejde că până va eși din țară, îl va duce păcatul să se încerce să-l oprească, dându-i astfel prilej să spânzure leșul lotrului de un copac la cea dintâiu răspântie iar urechile tăietate are de gând să le țintuiască de o tăbliță ce o va pune la vama Bârladului, pentru a arăta negustorilor că, de-acum înainte, pot merge în pace după trebile lor.

— Am să-i împlinesc dorința mai curând decât crede, strigă atunci deodată Mihucare, nebun de mânie să rezezi pe ușă afară.

Părintele Isaia îl urmă în grabă dar, fără a ține seamă de cuvintele lui, Mihucare își deslegă calul, se aruncă pe dânsul apoi, dându-i pînteni, sări cu el peste poarta ogrăzii preotului și se făcu nevăzut în in-

Ianoș.

Un Ungur viță de 'mpărat,
Un moghiorom adevărat,
Din ai mai prima pe pământ,
Cum Ungurii cu toții sunt,
Având avere vru și el
Ca să colinde puțintel
In țări străine, ori și cum,
Și într'o zi porni la drum.
Dar mult nu stete p'unde-a fost,
Căci cam nătâng, fără de rost,
S'a 'ntors acasă supărat.
— Da bine, Ianoș, — l'a 'ntrebat
Vecinu-i, un Român ciudat —
— Așa curând te-ai înturnat?
Ori ai pățit ceva?

— Ghicit!

La mine draghe plictisit
La tren, cu gura tot uscat
Făr' un lulea se poți fumat!
— Cum asta Ianoș? Aiurezi!
Și pentruce să nu fumezi?
— Fin-che la tren când fost închis
Pe un hartie vezut scris:
Tutun se nu bem la vagon
Până nu spui întâi pardon
La lume ce ești cheletor.
— Și lucrul cred, eră ușor!
De ce așa nu ai făcut?
— Fin-che dreguțe n'ai putut:
Eram eu singur la vagon
Și n'a fost cui se cer pardon!

M. I. Toncescu.

Nenorociri pricinuite de aeroplane.

— Vezi chipul la pag. 6. —

Aviațiunea (sborul cu aeroplanele) cere mereu jertfe. In Anglia au căzut acum de curând 2 aeroplane, la cari se stricase motorul. Trei aviatori au rămas morți pe loc. — In Franța a căzut un aeroplan peste oamenii adunați să-l vadă sburând. Aeroplanul a omorât patru oameni și a rănit pe mulți. — In Grecia a căzut un aviator cu aeroplanul în mare, unde s'a înecat. — La manevrele împărătești dela noi a căzut un aeroplan, în care se află un locotenent, dela o înălțime mărișoară. Aeroplanul s'a făcut bucăți, ofițerul a scăpat însă ca prin minune numai cu câteva zgârieturi.

Cele mai mari succese la sbor au fost în cei din urmă 4 ani. Dar în acest timp și nenorociri de moarte s'au întâmplat 175 cu totul. In chipul nostru de azi se văd fotografiile celor mai de seamă aviatori, cari au căzut jertfă în urma îndrăsnețelor sboruri. Iată numele celor din chip: 1.

tuneric, gonind spre Smirodava.

— Mare rău poate ieși din vorbele Dumitale nesocotite, zise Isaia preotului când se întoarse în odaie, ajută-ne cel puțin să micșorăm primejdia.

— Sunt gata, zise preotul. Știi că sunt din suflet al vostru, n'am crezut că....

— Destule vorbe, îl întrerupse Isaia. Care este numărul oamenilor de încredere, pe care ne putem bizui în acest sat?

— De toți sunt șase.

— Răpede-te călare pe la dânsii, scoală-i din somn, silește-i să încalce numai decât și grăbește cu ei, în fuga cailor, pe urma Căpitanului. Eu merg înainte. Să deie Dumnezeu să nu ajung prea târziu.

Preotul se grăbi să iasă.

— Nu vii cu mine, Jupâne Ștefane? întrebă călugărul pe Stroici care se uita și asculta în tăcere. (Va urma.)

Matsievitsch (din Rusia), 2. Menté (din Germania), 3. Ely (America), 4. Levasseur (Belgia), 5. Sainte-Croix Iohnstone (Am.), 6. Bärner (Fr.), 7. Hoxey (Am.), 8. Paillole (Fr.), 9. Roders (Am.), 10. Maodsyck (Holanda), 11. Wagner (Ge.), 12. Parmelee (Am.), 13. Camell (Anglia), 14. Noel (Fr.), 15. Lemling (Ge.), 16. Neumann (Ge.), 17. Selfridge (Am.), 18. Rolls (Anglia), 19. Civio Cirra (Italia), 20. Saglietti (It.), 21. Delogrange (Fr.), 22. Leblon (Fr.), 23. Vallon (Fr.), 24. Lefebvre (Fr.), 25. Dixon (Am.), 26. Chavez (Brazilia), 27. Nieuport (Fr.), 28. Robillard (Fr.), 29. Verrept (Bel.), 30. Desparmet (Fr.), 31. Lecomte (Fr.), 32. Peignaut (Fr.), 33. Jost (Fr.), 34. Picollo (It.), 35. Michelin (Fr.), 36. Boncour (Fr.), 37. Dubois (Fr.), 38. Ferber (Fr.), 39. d-șoara Bernard (Fr.), 40. Lafont (Fr.), 41. de Pola (Spania), 42. Eei (It.), 43. Poillot (Fr.), 44. Bivaldi Pasqua (It.), 45. Etienne (Fr.), 46. Grahame Gilmour (An.), 47. Blanchard (Fr.), 48. Frisbie (An.), 49. d-șoara Denise Moore (Fr.), 50. Pielschker (Ge.), 51. Tarron (Fr.), 52. Bague (Fr.), 53. Prince-teau (Fr.), 54. Wachter (Fr.), 55. Witte (Ge.), 56. Madiot (Fr.), 57. Robl (Ge.), 58. Grace (An.), 59. de Saumont (Fr.), 60. Bille-d'Avray (Fr.), 61. Saméne (Fr.), 62. Lantheaume (Fr.), 63. Iohnstone (Am.), 64. Echeman (Fr.), 65. Landron (Fr.), 66. Maro (Fr.), 67. Sammarata (It.), 68. Ruchonnet (Șvizzera), 69. Marra (It.), 70. Kimmerling (Fr.), 71. Ducourneau (Fr.), 72. Dan-Kinet (Bel.), 73. Lemartin (Fr.), 74. Moisant (Am.), 75. De Grailly (Fr.), 76. Byasson (Fr.), 77. d-șoara Quimy (Am.).

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 3 Octombrie n.

Adunarea comitatului Sibiu. Luni în 7 Octombrie a. c. la 9 ore dimineața se va ține adunarea generală ordinară de toamnă a comitatului Sibiu. — Conferența obicinuită a membrilor români ai adunării municipale se va ține în aceeași zi dimineața la orele 8, în casina română din Sibiu.

Adunarea comercianților români e convocată la Sibiu pe ziua de 14 Octombrie st. n. 1912, la orele 11 a. m. în sala Muzeului Asociațiunii. Programul definitiv se stabilește în zilele acestea. Se vor trimite și invitații speciale celor ce li-se știe adresa exactă, iar ceice n'ar primi invitații să se considere de invitați. E speranță, că toți comercianții noștri vor grăbi la aceasta adunare a lor, mai cu seamă, că mișcarea pornită a fost foarte bine primită peste tot locul.

Cultura pentru popor în Ungaria. Ministrul de instrucțiune se grăbește să ne închidă școalele, pentruca să ridice în locul lor școale de stat, cari nouă nu ne trebuie, pentrucă copiii noștri numai își perd vremea în ele. In schimb lasă zeci de mii de copii maghiari fără învățătură. Medicul primar al orașului Dobrișin a adus la cunoștința consiliului comunal, că în părțile dela marginea orașului trăesc patruzeci de mii de oameni (toți Maghiari), cari n'au nici medici, nici școale.

Dela congresul euharistic din Viena. La congresul catolic ținut în Viena în cinstea sfintei Cuminecături au luat parte și

un număr mai mic de Români gr-cat., în frunte cu arhieriei noștri greco-catolici. In biserica „am Hof (la Curte)“ s'a slujit sfânta liturghie în limba românească, cântând frumosul cor al clericilor din Blaj. Troparele și celelalte cântări necorale le-a cântat vestitul cântăreț al catedralei din Blaj, dl Aron Papiu. Publicul cel mare străin, mai ales Germani și Slavi (Cehi, Sloveni, Poloni, Croați), apoi sute de episcopi și preoți mari și mici romano-catolici, nu s'au putut destul miră de frumusețea slujbei noastre românești.

Și tocmai slujba aceasta vreau să ni-o răpoască Hunii în oarba lor trufie?

† **Baronul Marschall de Biberstein.** fost ambasador (ministru) al Germaniei la Constantinopol, acum în urmă la Londra, a murit. Românii din Turcia îi păstrează multă recunoștință, căci el încă a mijlocit la guvernul turcesc, ca Sulfanul să recunoască la 9 Maiu 1905 pe Români ca o naționalitate deosebită și să nu mai fie socotiți Greci.

Un aviator român în America. Dl Alexandru Copcea, Român din Comana-de-sus (comit. Făgărașului), a inventat (iscodit) un aeroplan nou, cu care a făcut în 10 Septembrie n. un sbor foarte laudat de inginerii americani în Chicago. Dl Copcea e al doilea aviator român, care s'a ridicat în aer cu un aeroplan inventat de el însuși. Se'nțelege, că renumele lui Vlaicu și acum al lui Copcea face cea mai mare cinste numelui românesc.

Din mișeliile administrației. In frunțașă comună curat românească Otlaca (comit. Aradului) eră să se facă alegere de notar. Intre cei 15 candidați erau șase Români, cei mai bine pregătiți, apoi Jidan și Unguri. Primpretorul Mladin (fost odată Român) n'a vrut să candideze Români, cu toate că poporul a cerut cu tărie, căci vrea să aibă om, cu care să se poată înțelege, nu topoară. Atunci Românii au părăsit primăria, iar primpretorul și cu Jidanul satului a proclamat ales pe un rene-gat șvab, lung Peter, alungat după șase luni de notariat de Șvabii din Nadăș.

Se înțelege, că s'a făcut protest contra acestei „proclamări“ din partea Românilor, cari nu pot rămâne cu rușinea de-a avea notar un străin și încă unul alungat din alt sat.

Dar cu Jidanul ce faceți? Căci nu mai banii Românilor din Otlaca i-au umplut rânza, care trebuie golită.

Convocare. Onor. membrii ai despărțământului XXIX Mediaș al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ precum și toți ceice doresc înaintarea în literatură și cultură a poporului român, sunt invitați la adunarea generală ordinară a acestui despărțământ, ce se va ține în Șeica-mare la 6 Octombrie 1912 st. n. la oarele 2 după amiază în sala cea mare dela otelul comunal.

Programa: 1. Deschiderea adunării prin directorul despărțământului. 2. Raportul comitetului cercual prin secretarul despărțământului. 3. Alegerea a 2 comisiuni: a) pentru censurarea raportului, b) pentru înscrierea de membrii și încașarea tacselor. 4. Disertații. 5. Raportul comisiunilor. 6. Alegerea a 2 delegați la adunarea generală. 7. Alegerea comisiunii de verificare. 8. Eventuale propuneri. Inchi-derea adunării. Mediaș, 26 Septembrie 1912. Mihail Tătar, secretar. Dr. Dionisie Roman, director.

Societatea de lectură „Andreu Șaguna“ a elevilor din secția pedagogică dela seminarul „Andreian“ din Sibiu s'a constituit pe anul școlar 1912/13 în ședința ținută la 9/22 Septembrie 1912 sub prezidiul Preacuvioșiei Sale dlui director seminarial Dr. Eusebiu Roșca în modul următor. Președinte: Dr. Vasile Stan profesor. Vicepreședinte: Gavril Bogdan ped. c. IV; Notar I: Dionisiu Calefariu ped. c. IV; Notar II: Ilarion Nistor ped. c. II; Cassar: Pavel Savu ped. c. III; Controlor: George Truța ped. c. II; Bibliotecar: Nicolae Nistor ped. c. III; Vicebibliotecar: Vicențiu Dan ped. c. I; Redactor: Remulus Belasçu ped. c. IV; Econom: Ilie Piso ped. c. III. Membri în comisiunea literară: Dionisiu Albu ped. c. IV, Grigoriu Ursu ped. c. IV, Ilie Brad ped. c. III, Ioanichie Zichil ped. c. III, Petru Izdrailă ped. c. II, Stefan Sular ped. c. II, Stefan Meșian ped. c. I, Ioan Pitic ped. c. I.

Cum lucrează poporul, care-și știe prețui școala. Sașii din Mojna (comitat. Târnavei-mari) și-au clădit o școală, care costă peste 160 de mii de coroane. Ei au făcut pentru școala lor 5575 de cărăușii la Mediaș și în împrejurime și 1535 de zile cu palma, lucrând cu toții, chiar văduve bătrâne vedeai spărgând petri. N'a fost destul cu atâta! Au făcut și un arunc de 850 la sută, adică de fiecare fiorin de dare s'a îndatorat fiecare Sas să plătească 850 de fiorini!

Cu adevărat vrednic popor. Dar ticălos e poporul, care nu vrea să cheltuească câteva mii de coroane pe an pentru școala lui, ci mai bucuros o vinde străinului sau pleacă la cerșit.

Moștenitorul de tron al Spaniei, un băiețel de câțiva ani, s'a dovedit, că e surdomut și că boala lui nu se poate vindeca. Se înțelege, că jalea e mare în familia regală și la poporul de-acolo.

Ciupercile veninoase. Lângă Berlin (Germania) s'a otrăvit o familie întreagă mâncând ciuperci veninoase. Mama cei cinci copii ai ei și un lucrător, care ședea la ei, au murit, alte două persoane sunt greu bolnave.

Și în București s'a îmbolnăvit familia întreagă a unui grădinar, după ce mâncase ciuperci veninoase. Noroc, că niște vecini au chemat numai decât medicul, care le-a făcut spălături stomacale (cu o pompă, al cărei maș îl vără pe înghițitoare) și astfel i-au scăpat.

Viperele la Deva. E cunoscut lucru, că nicăiri în Ardeal nu se află atâtea vipere veninoase ca pe dealul Devii. Nu de mult dl Brădean, scriitor la comitat, a împușcat o viperă lungă de 60 cm. și groasă, cum nu se prea văd nici pe-acolo.

Nu le place! Din comuna săcucască Sechelidery a plecat o deputațiune de 40 de Săcui la ministrul școalelor, ca să ceară aducerea fostului lor învățător Chiș Iacob și a soției sale iară în comuna lor. Ei i-au prezentat și o rugare scrisă de vre-o trei sute de oameni. Abia au sosit acasă dela Pesta, și s'au pomenit cu 12 jandarmi în comună, cari au început să cerceteze prin toate casele, că cine i-a trimis la Pesta și pe ale cui cheltuieli. Gazetele jidano-maghiare fac mare gălăgie pentru aceasta năvălire de — jandarmi. Când însă aceiași jandarmi ne împușcă pe noi, nu cărăie nimic.

Omor în Rusia. În Rusia au început de nou omorurile politice. Acum de curând a fost împușcat în Moscva colonelul Lupacoff, căpetenia poliției secrete.

O feară sălbatică în chip de grof unguresc. Gazeta jidano-maghiară „Brasoi Lapok“ din Brașov povestește următoarele: La judecătoria cercuală din Cluj se găsește plângerea unui țaran român, Ignat Tănase, care arată, că marele proprietar N. (nu-i spune numele acestei feară) l-a prins pe locul lui din hotarul Istolna, l-a legat și dus la castelul său din M-i (iară nu spune numele), unde l-a bătut în modul cel mai barbar, după ce l-a spânzurat cu capul în jos. Tovarășul acestei bestii eră un Țigan.

Până acum cănele se plimbă nesupărat prin Cluj. Unde ești Horio, ea să mai măturăm odată gunoiul cel mult, care ne înecă!

Indrăzneala unui tâlhar. Una dintre cele mai mari temnițe din Ungaria e cea din Ilava, unde sunt închisi numai tâlhari de cei mai mari și ucigași, cum eră mai înainte și Gherla și cum e și Segeșdinul. Intre ucigașii din Ilava eră și unul Bobac Șandor. Acesta a aruncat în ochii gardianului (păzitorului) ardeiu pisat (piparcă) și a fugit. Gardianul a împușcat după el, dar fiind orbit nu l-a nimerit, ci s'a nimerit tot pe el în mână. Fugarul a sărit în râul Vag, dar urmărit de 50 de gardiani a fost prins și pus în lanțuri.

Gazetă italiană în Tripolis. În orașul Tripolis a apărut nu de mult întâia gazetă italiană cu numele „Nuova Italia“ (Noua Italia). Și aceasta e un semn, că Italianii vor rămâne stăpâni acolo.

Un român voinic. În orașul unguresc Mezötur au fost întreceri gimnastice între mai multe gimnazii. Toate premiile de frunte au fost câștigate de elevul român Alexandru Suciu.

Un bărbat otrăvit mâncat de lupi. Din comuna Petrosu (comit. Hunedoarei) a dispărut încă din Decembrie anul trecut țaranul Ioan Rus. După două luni, femeia lui a înștiințat jandarmeria despre aceasta. Jandarmii au bănuț, că nu e lucru curat. Abia în vara aceasta au putut descoperi, că e vorba de o crimă. Femeia ticăloasă ajutată de un alt ticălos cu numele Ion Stefan și-a otrăvit bărbatul și l-a îngropat în munte. Lupii l-au desgropat și jandarmii au dat de zdrențe din hainele celui ucis. Cei doi criminali au fost arestați.

O companie întreagă dată în judecată. Un subofițer dela compania a șasa dela regimentul întâiu de gardă din Potsdam (Germania) luând parte la concursul (întrecerea) de dare la țântă a făcut înșelăciuni, ca să arete, că feciorii din ea împușcă mai bine. El a dat acestora cartușe de războiu (patroane aspre), cu cari se poate împușcă cu mult mai sigur. Despre asta știă și căpitanul. Înșelăciunea s'a aflat și subofițerul a fost condamnat la trei luni arest, unsprezece soldați la câte trei zile, 105 la 2 zile, iar căpitanul la 8 zile arest în casă.

Foc uriaș de păduri. În Rusia, aproape de Azia, s'au aprins niște păduri uriașe, cari se întind de-alungul căii ferate. Trenurile nu mai pot circula pe-acolo. Mai grozav e, că flăcările au încunjurat și un sat, care a ars cu totul. Două zeci de oameni, cari n'au mai putut scăpa, au ars în flăcările mistuitoare.

Abonați noi la „Foaia Poporului“ se primesc cu începutul fiecărei luni. Toți aceia, cari abonează acum „Foaia Poporului“, primesc în cinste partea din foaie a romanului „Cu paloșul“ de când s'a început publicarea lui, adică dela Nr. 52 din 1911 încoace.

Botezul unui Turc din Ploiești (România). La o fabrică de petrol din Ploiești e și un lucrător turc cu numele Hamid. El se îndrăgostise într'o Româncă, pe care voia să o ia de soție. Fata încă îl voia, căci Turcul e voinic, frumos și muncitor. Dar ea zicea, că nu se poate căsători cu el, până nu se va boteza. Turcul s'a învoit, și săptămâna trecută a fost botezat în biserica Sf. Dumitru din Ploiești. După asta va urma căsătoria.

Un soldat țigan împușcă pe mamăsa. Țiganul Ciulin din Mimin (lângă Ploiești), rentors dela deprinderile militare, s'a dus acasă luând cu el pușca și muniția. Ca să arete mamei lui, ce soldat grozav e, a început să facă deprinderi înaintea ei și a altor Țigani. În pușcă pusese și un glonț. Umblând cu pușca, aceasta s'a descărcat și glonțul a nimerit pe mamăsa, care a căzut moartă la pământ. Văzând ce a făcut, s'a predat singur poliției, care l-a înaintat regimentului.

Ciocnire grozavă de vapoară din cauza beției. Pe râul Dvina din Rusia s'au ciocnit două vapoare, unul de transport, celalalt de călători. S'au înecat 45 de muncitori, iar 15 au fost striviți de lemnăria vaporului. Cauza nenorocirii a fost beția: căpitanul și oamenii de pe vaporul de pasageri erau beți tun de rachiu.

Pentru temnițe. O lumină vie aruncă asupra stărilor din Rusia faptul, că ministrul de justiție cere 40 de milioane pentru zidirea de temnițe nouă, căci cele vechi nu mai incap pe ceice trebuie să fie închise. Se înțelege, că aici nu e vorba numai de făcătorii de rele, ci și de zeci de mii de nenorociți, cari luptă pentru schimbarea stărilor politice nenorocite de acolo.

Erupția unui vulcan. Pe inzulă Sicilia e vulcanul Stromboli, care a făcut o erupțiune mare săptămâna trecută, aruncând pe cele 7 guri (cratere) atâta cenușe ferbinte, încât a acoperit ținutul cu un strat gros de doi metri. Din când în când aruncă și bolovani uriași, apoi lavă, care potopește totul. Din câteva guri curge și apă ferbinte.

Ploile și credința deșartă. În satul rutenesc Ogn-Raho din Maramurăș a murit o babă tocmai pe la începutul ploilor. Locuitorii din sat, toți Ruteni și se vede, că și lipsiți de școală națională, credeau, că moarta a fost o strigoaie și fiind îngropată pe ploaie, cere mereu din pământ tot ploaie. De aceea s'au dus la primărie cu rugarea să-i lase să desgroape pe „strigoaie“, ca să implante un par în ea și să o așeze cu gura în jos. Se înțelege, că primăria nu le-a implinit dorința nebunescă. Rutenii de-acolo cred acum, că plouă — aproape în Europa întreagă — din cauza babei.

Multă prostie e în capetele unor nenorociți. Ca și când o babă poate schimba legile firii lăsate de Dumnezeu după pofta ei! Credințele deșerte sunt un mare păcat, căci ceice le au iau în răs puterea lui Dumnezeu.

ECONOMIE

Statutele Societății cooperative sătești.

(Urmare și fine).

§ 37. Consiliul de administrație este convocat de președinte sau, în lipsa lui, de cel mai în vârstă dintre membri și se întrunește ori de câteori va fi trebuință.

§ 38. Consiliul de administrație are următoarele îndatoriri:

a) A îndeplini toate dispozițiile din statutul de față și hotărârile adunărilor generale.

b) a contracta împrumuturile, de cari va avea trebuință societatea.

c) A da avansuri membrilor în contul produselor înregistrate pe tabloul vânzărilor în comun.

d) A face comenzile de mărfuri hotărâte de membri.

e) A primi noi membri în societate și a propune adunării generale scoaterea membrilor în cazurile arătate în aceste statute.

f) A autoriza și aproba cheltuielile trebuincioase administrației între marginile sumelor votate de adunarea generală.

g) A îngriji de întreținerea sumelor de bani aflați în cassă.

h) A organiza, contracta și a executa vânzarea în comun a produselor înscrise în tablourile societății și a socoti îndată după predarea definitivă pe membri depunători.

i) a îngriji să se înființeze ateliere, cuptoare ș. a. pentru prefacerea sau transformarea produselor pământului și animalelor.

j) A inspecta cassa, a verifica contabilitatea și a alcătui bilanțul și raportul gestiunii actuale.

l) A căuta locuri pentru desfacerea produselor și a încunoștința pe membri de prețurile pieții.

m) A libera membrilor bonuri de valoare, specificând (arătând amănunțit) cantitatea, calitatea și valoarea produselor înscrise în registrele societății pentru a fi vândute în comun.

Comisiunea cenzorilor.

§ 38. În fiecare an adunarea generală alege trei cenzori și trei suplenți.

§ 39. Suplenții înlocuiesc pe cenzori, când aceștia se retrag sau sunt impecați.

§ 40. Cenzorii au următoarele îndatoriri:

a) A verifica cât mai des starea casei și toate operațiunile societății, încheind procese verbale.

b) A verifica bilanțurile și a face raport asupra lor către adunarea generală.

c) A supraveghea în totul administrația societății și a convoca adunarea generală ori de câteori vor crede de trebuință.

d) A desemna până la întrunirea adunării generale persoanele, cari vor ocupa provizoriu locurile vacante de membri în consiliul de administrație.

Contabilul.

§ 41. Contabilul este numit de consiliul de administrație și va țineă cassa și registrele societății.

§ 42. Contabilul are următoarele îndatoriri:

a) A face încassările și plățile societății, a țineă contabilitatea, a păstra numeralul (banii gata) și valorile (hârtii de valoare) societății.

b) A încheie la 31 Decembrie ale fiecărui an conturile și registrele și a prezenta Consiliului de administrație cel mai târziu până la 25 Ianuarie bilanțurile și conturile anului închis, cu actele justificative, precum și un inventar al averii societății.

c) A îndeplini orice altă însărcinare a Consiliului de administrație ce i-ar da.

El poate fi îndatorat a pune o garanție fixată de Consiliul de administrație.

§ 43. Când contabilul este și membru în Consiliul de administrație, el n'are vot în chestiile, cari privesc atribuțiile lui.

§ 44. Contabilul va primi un salariu ce se va stabili în fiecare an de Consiliul de administrație după însemnătatea serviciilor.

§ 45. Hotărârile Consiliului de administrație, ale cenzorilor și ale adunării generale se vor înscrie în registre anume înființate pentru aceasta și vor fi semnate de toți membrii prezenți, afară de ale adunării generale, cari se vor semnă numai de președinte, de doi secretari aleși și de secretarul societății.

CAP. VII.

Dispozițiuni generale.

§ 46. Statutele de față, precum și regulamentele ce se vor alcătui potrivit §-ului 21, nu pot fi schimbate decât în urma unei convocări a adunării generale făcută cu cel puțin o lună înainte de ziua fixată pentru întrunire.

Convocarea va fi însoțită de un proiect, care să arete anume schimbările propuse.

Pentru a lua o hotărâre valabilă în această privință, se cere prezența a două din trei părți din membri înscriși și o majoritate de trei părți din voturile membrilor.

În caz, când în urma primei convocări nu se poate întruni acest număr de membri, se va face o nouă convocare peste 15 zile.

La aceasta a doua întrunire trebuie să fie prezenți cel puțin o jumătate plus unul din membri înscriși și pentru a lua hotărâri valabile trebuie tot o majoritate din trei părți voturi din membri prezenți.

Dacă nici în aceasta adunare nu se va întruni numărul de membri cerut, propunerea de schimbare a statutului se va considera ca respinsă.

§ 47. Societatea nu poate fi dizolvată (desfăcută), dacă cel puțin douăzeci de membri stăruiesc în continuarea ei, chiar dacă ei vor fi în minoritate.

Propunerea de dizolvare trebuie să fie adresată de Consiliu prin scrisoare tuturor societăților cel puțin cu o lună înainte de întrunirea adunării.

Lichidarea se va face de către cenzori, dacă adunarea generală nu va numi alți lichidatori conform regulilor codului (legii) de comerț.

§ 48. Persoanele înrudite până la al 4-lea grad inclusiv nu pot fi alese nici în Consiliul de administrație, nici în comisiunea cenzorilor.

§ 49. Călcările regulilor din statutele de față și din regulamentele, ce se vor alcătui, cum și orice neînțelegere dintre membri și societate, se vor judeca de

cătră un tribunal de arbitri compus din trei persoane, una aleasă de împicinat, una de reclamant și a treia se va trage la sorți.

Hotărârile arbitrilor se dau cu drept de apel la Casa Centrală a Băncilor populare în termen de zece zile dela pronunțare.

Știri economice.

Oierii noștri în munții României.

În legea generală a vânilor din România este un paragraf, care spune, că oierii noștri trebuie să plătească pentru oile și alte animale trecute în România o taxă anumită dacă ele rămân în Țară și nu sunt duse înapoi până la un timp anumit. Guvernul din Pesta, ca să lovească în oieri, fiind Români, i-a oprit să-și mai aducă turmele înapoi zicând, că în România bântuie printre vite tot felul de boale, cu toate că de fapt în Ungaria sunt multe boale de vite. De un șir lung de ani oierii nu și-au putut duce oile înapoi, așa că ar fi trebuit să plătească sume mari (la o turmă de două mii de oi șase mii de lei!). Guvernul român, ca să scape pe ai noștri de perderi mari și să nu fie siliți să-și vândă vitele pe nimic, a hotărât, ca toate oile și alte vite ale Ardelenilor, venite în munții României până la 10 Septembrie anul acesta, să fie scutite de orice taxă. Pentru cele ce vor veni după data aceasta, se vor plăti taxele.

Zăhar liber de dare pentru albine.

Ministerul de finanțe a încuviințat fabricilor de zăhar să vândă proprietarilor de stupini, începând din toamna aceasta până la 15 Martie a anului viitor câte 5 kilograme de zăhar liber de dare de fiecare stup socotind chintalul (100 kg.) cu 30 cor., adică cu 30 bani chilogramul. Lămuriri dau reuniunile de agricultură.

Din hotărârea aceasta se mai poate învăța ceva: zăharul, care e mai nutritiv decât carnea, nu-l scumpesc fabricanții, ci statul cu dările lui cele multe. Chiar vânzându-l cu 30 bani chilogramul, fabricile tot trebuie să câștige ceva.

Impărțirea moșilor la țărani în România. În sesiunea trecută a parlamentului (camera și senatul) român s'a votat legea, prin care s'a hotărât vânzarea la țărani a moșilor statului, comunelor, județelor și așezămintelor culturale și de binefacere. Până acum s'au parcelat 11 moși mari, cari au o suprafață de peste 20 de mii de jugăre.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină
foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat,
este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere
ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul
fiecărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual
De acum până la Anul-nou	1 „ 10 „

Abonații cei noi primesc în cinste și
partea romanului „Cu paloșul“, care s'a tăpărit până acum în foaie.

Lășiți deci „Foaia Poporului“ presta
tot local, ca astfel să o putem face și
mai bună!

Ultime știri. Războiul în Balcani.

La alt loc al foii de azi (la Știri politice din străinătate) se spune, că Bulgaria n'ar fi toți pentru un război cu Turcia, ba că s'a ținut și o adunare contra războiului.

Cu toate acestea, în zilele din urmă se vede, că sunt mai mulți aceia, cari vreau războiul. La asta a contribuit și împrejurarea, că în zilele trecute Turcia a oprit trecerea mai multor tunuri nouă și alte munițiuni, cari au venit pe mare din Franța pentru Serbia.

Aflând Serbia despre aceasta pe de o parte, iar pe de altă parte auzind și Bulgaria că Turcia concentrează armata ei la granița Bulgariei, — aceste două țări s'au pus numai decât în înțelegere și au dat ordin de mobilizare armatelor lor. Asta s'a întâmplat Luni trecută.

Bulgaria și Serbia s'au pus apoi în înțelegere și cu Muntenegru și Grecia, cari încă au mobilizat armatele. Astfel stau acum patru țărișoare gata de război contra Turciei.

Lăsăm să urmeze mai jos știrile ce sosesc zilnic asupra stărilor din Balcani.

Sofia (capitala Bulgariei). Luni a avut loc un consiliu de miniștri. Ca urmare a acestui consiliu, s'a afișat în toată Bulgaria un ordin al ministerului de război către rezerviști, prin care aceștia sunt invitați ca în termen de 10 zile să fie complet echipați cu opinci și cojoace de iarnă și gata a răspunde la primul ordin. S'a mai afișat de asemenea un ordin al ministerului de finanțe, prin care se face cunoscut că depunerile de bani ale oamenilor aflate la băncile statului spre fructificare nu se mai pot ridică până la alte hotăriri. Persoanele avute din Bulgaria au primit invitațiuni, să contribuie cu ce vor crede de cuviință pentru completarea armamentului armatei bulgare.

Rusciuc (oraș în Bulgaria). Luni și Marți s'a anunțat prin baterie de tobe, mobilizarea armatei bulgare. Imediat după ce acest ordin a fost cunoscut, toți rezerviștii, concediații, toate cadrele ce urmau să fie mobilizate, s'au prezentat la regimentele lor. Toate trenurile de persoane au fost oprite, fiind întrebuițate pentru transportarea trupelor mobilizate. De asemenea trenurile de mărfuri nu mai umblă, ci sunt la dispoziția ministerului de război. Astă noapte regimentul 5 de infanterie, care se afla în garnizoană la Rusciuc, complet echipat pentru război a fost pornit.

Sofia. Număroase trupe de toate armele din Varna, Küstendil, Timova și Kasanlik au plecat spre granița Rumeliei. Se crede că în 5 Octomvrie se va declara războiul.

Belgrad (capitala Serbiei). Luni noaptea spre Marți s'a ținut un lung consiliu de miniștri. Spre dimineață regele Petru a semnat decretul de mobilizare al armatei, anunțându-se mobilizarea imediat la Sofia.

Petersburg (capitala Rusiei). Marți s'a publicat și aci un ucuz imperial, convocând în scop de încercare de mobilizare pe rezerviștii din 29 județe și guvername. (Stă deci gata și Rusia.)

Viena. De aci se vestește: Cercurile statului major austro-ungar sunt de părere, că monarhia este pe deplin pregătită la granițele ei spre sud și prin urmare nu sunt de lipsă deocamdată măsuri deose-

bite. Când cu alipirea Bosniei s'a dovedit pe deplin iușeala, cu care trupele austro-ungare pot fi mobilizate. Mobilizarea ar privi în primul moment corpurile de armată din Timișoara, Agram și Sibiu, cari în timp de trei zile ar putea sta gata de plecare. Deocamdată nu s'a dat nici un ordin în privința aceasta.

Constantinopol (capitala Turciei). Consiliul de miniștri a hotărât să nu lase trecerea materialului de război (tunuri și alte arme) pentru Serbia. Acesta e răspunsul Turciei la ultimatul (provocarea) Serbiei. — (În urma acestei respingeri din partea Turciei, ar urma ca să se înceapă războiul în tot momentul).

București. Șeful statului major român, generalul Averescu, a fost primit în audiență (vizită) de regele Carol. S'au înțeles, că deocamdată România nu face nici o mobilizare, dar rămân concentrate toate trupele, cari au fost chemate sub arme din prilejul manevrelor. Dacă stările se vor schimba, atunci se vor chema numai decât sub steag primele șapte rânduri de soldați din armata de sud, adică corpul 5 dela Constanța, corpul 1 dela Craiova și corpul 2 dela București.

Petersburg. O telegramă dată din Petersburg azi, Joi, la 3 Octomvrie spune: Erumperea războiului se așteaptă în cel mai scurt timp. Lupta va fi însă scurtă, deoarece se vor întrepune Marile Puteri, ca să nu se verse mult sânge. Între Rusia și Austro-Ungaria domnește înțelegere deplină asupra războiului din Balcani. (Bine ar fi să fie așa! Dar de multeori diplomații — oamenii ceștia șireți, cari poartă politica țărilor, — una zic, deși alta știu sau au de gând se facă).

Constantinopol. S'a publicat hotărîrea consiliului de miniștri, prin care se ordonează mobilizarea întregii armate turcoști.

Sofia. O telegramă trimisă tot azi, Joi, din Sofia vestește: Miniștrii Franciei, Angliei și Rusiei (cari reprezintă țările lor în Sofia) s'au prezentat la ministrul-șef bulgar, cerând ca să nu declare război Turciei. Rusia încă dorește ca să împedecă un război mare în Balcani.

Viena. În urma svonului, că Austro-Ungaria ar fi mobilizat două corpuri de armată, — se face cunoscut din partea ministrului de război, că acest svon nu-i adevărat.

Odesa (oraș în Rusia). Ministrul de război a sosit acolo pentru a inspecționa mobilizarea de probă.

Petersburg. După știrile date aci, mobilizarea în Bulgaria se va isprăvi în două zile. La pace nu se mai crede. Bulgaria va atacă Adrianopolul.

Sofia. Toate legăturile dintre Bulgaria și Turcia s'au rupt. Guvernul bulgar a dat ordin trimisului ei din Constantinopol, ca să vină acasă. Tot așa a făcut și Turcia cu trimisul (reprezentantul) ei în Sofia.

Până la încheierea foii noastre, Joi după amiază, nu s'a declarat încă războiul. dar se prea poate, că până când ajunge aceasta foaie în mâna cetitorilor nostri dela țară, să se întâmple declararea războiului. După știrile, ce sosesc din Bulgaria, Serbia, Grecia și Muntenegru, numai la așa ceva ne putem aștepta.

Altcum cugetă însă Marile Puteri

(Austro-Ungaria; Germania, Rusia, Franța și Anglia). Acestea se întrepun pentru pace. Cel puțin pe față așa se dau. Dar că ce vor fi făcând pe sub ascuns, asta nu se prea poate afla totdeauna. De pildă Rusia zice, că ce e drept, face și ea mobilizare întro parte a țării, dar asta e mobilizare de probă. Ei, vorbă să fie!

Este însă un alt lucru, care ne face a crede, că poate totuși n'o să fie război: toate cele patru țărișoare n'au bani pentru a purta cine știe ce lupte. Iar Franța, după cum se spune, a respins atât pe Bulgaria cât și pe Serbia, cu cererea lor, ca să le dea împrumuturi.

Pe de altă parte Marile Puteri văd, că un război în Balcani poate aduce mult rău pe capul Europei întregi, de aceea pe față nici una din ele nu s'a declarat pentru război, ci din contră, îndeamnă la pace și pe unii și pe alții.

Că ce va fi vom vede în curând. Într'o formă oarecare se vor desfășura lucrurile în timpul cel mai scurt: sau război, sau că Turcia va face o rânduială mai de dai Doamne în Balcani.

Nu mai puțin va trebui acum, să se pună capăt și războiul dintre Italia și Turcia. Pertractările de pace continuă. — Se susține chiar și aceea, că se amenință cu un al doilea război contra Turciei, ca aceasta să fie mai tare silită a încheia o pace pe placul Italiei.

Poșta Redacției și a Administrației.

T. B., Panclova. Publicăm bucuros învățături menite să lumineze pe oamenii noștri dela țară, ca să poată avea un câștig tot mare după munca lor. Lucrarea D-voastră, pe care o am primit-o cu mulțumită, vom publica-o într'unul din numerii viitori. Deosemena publicăm bucuros și alte lucrări de felul acesta.

Ioan R. Curlean, Bulgaria. Am citit cu plăcere cele scrise. Abonamentul s'a scos tot pe un an de zile, începând cu 1 Sept. v. 1912. Partea cu romanul s'a trimis.

Vasiliu Popoviciu în B. Am trimis numerii ceruți, dar te rugăm pe viitor să i păstra mai bine. De aici merg totuși în rânduială.

Pavel Pascu în Bistrița. Scrie-ne: acum primești foaia regulat? Dacă nu, atunci o refacem arătare.

Lasar Bogorin, Farrell Pa. Cu ajutorul cvitanței trimise am dat doi bani, iar adresa încă s'a îndreptat.

Ioan Cobârzan în Derelea. Cum merg foile acum? — că de aici s'au trimis și se trimite totdeauna regulat.

Nicolae Păpără în A. Momentan nu știm nici noi unde sunt astfel de cursuri. Câte odată se publică însă în foaie.

Fl. P. în St. Adresa dorită nu o știm. Toate scrisorile adreseate în cauza celor 4 bărbați și o femeie pentru o moșie în România, s'au trimis la domnul acela, de unde credem că se vor fi dat răspunsurile dorite.

Scrisorile pentru agenși deosemena s'au predat respectivului.

Alexandru Ghișă în F. Trimite, iar dacă vor fi potrivite, se vor publica.

Adam Titlu în C. După cât știm cartea aceea nu se mai află de vânzare.

Luca Șandru în D. A fost greșală de aici. Acum s'a îndreptat.

Alceu Mihaescu, Reading, America. Foaia a mers regulat și până acum, dar tot pe adresa cea veche. Cu Nr. 39 merge pe adresa cea nouă.

Ioan Voinea în T. De aici merge regulat foaia, am trimis din nou numerele cerute.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

Institut pentru cursuri de științele comerciale de Frideric Mester, proprietarul celei de mai înainte peste granițele Europei cunoscuta Academie comercială în Lipsca. Prospecte gratis trimite Direcțiunea. 766 1-4

Arândare de pășunat

Comuna bisericească evanghelică A. B. din Noul-săsesc (Szászujfalu, posta ultimă Szászveresmart), arândează:

1. Teritoriul numit „Markokt” în mărime de vre-o 280 jugăre catastrale, potrivit pentru pășunatul de oi. Arândarea se va face prin licitațiune publică pe timp de trei ani începând cu 1 Ianuarie n. 1913 până la 31 Decembrie n. 1915. Prețul de strigare pentru un an 3600 cor. Vadiu 180 coroane. Până la începerea licitațiunii se primesc și oferte în scris, dacă sunt provăzute cu vadiul recerut. Ofertele în scris trebuie însă să cuprindă și declarațiunea, că oferentul cunoaște condițiile de licitare și se supune lor.

2. Intregă pășunea bisericească, care pășuno cuprinde la 680 jugăre catastrale de asemenea se arândează prin licitațiune publică pentru pășunatul de iarnă, începând din 15 Noembrie n. 1912 până la 1 Martie n. 1913; partea de pășunat numită „Markokt” se împlinește însă deja la 30 Decembrie n. 1912.

Condițiunile mai deaproape pentru ambele licitațiuni se pot vedea în orice timp la oficiul parohial evanghelic A. B. Ambele licitațiuni se vor ținea Duminică în 13 Octombrie n. 1912, la 3 ore după amiază, în cancelaria comunală din loc.

Noul săsesc, la 28 Septembrie 1912.

764 1-2 Presbiterul evanghelic A. B.

Publicațiune.

Comuna politică Ștenea (Iztina), comitatul Nagyvárad, gara Șeica-mare, prin aceasta publică, cumcă în 6 Octombrie st. n. 1912 după amiază la 2 ore, în cancelaria comunală, dnl Ștenea, își dă în arândă pe 3 ani dreptul său de crâșmărit în licitațiune publică verbală împreună și cu oferta în scris.

Prețul de strigare 500 cor. Vadiu 50 cor. Condițiunile de licitațiune se pot vedea la cancelarianotarială din Boarta (Mihályfalva) în orele oficiale. 751 2-2

Ștenea, (Iztina) la 16 Sept. 1912.

Primăria comunală.

Pășunat de oi.

Pe moșia băncii „Siebenbürger Vereinsbank” în Boarta, lângă Șeica-mare, se arândează pășunatul de oi, din 1 Noembrie n. 1912 până la 20 Aprilie n. 1913. Teritoriul este în mărime de 200 jugăre. Amănunte mai de aproape se pot cere dela „Siebenbürger Vereinsbank” în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 17. 763 1-2

Cancelarie advocațiaia.

Am onoare a face cunoscut, că mi-am deschis cancelarie advocațiaia în **Lugoș**, Piața Isabela Nr. 18 (casa proprie).

Cu stimă

Dr. Virgil Bésán.

advocat.

785 3-3

Dentist

615 8-53

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor

întrarea prin

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Nr. 1329/912 not.

757 1-1

Publicațiune.

Primăria comunei Alsógezés (comitatul Târnava-mare) publică prin aceasta, cumcă cărciuma comunei să dă în licitațiune publică pe trei (3) ani după olaltă, începând din 15 Noembrie st. n. 1912. Licitația o va ținea în 13 Octombrie n. 1912, la 11 oare a. m. în cancelaria comunală din loc.

Prețul strigării 500 cor.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea la primăria comunei Alsógezés.

Alsógezés, la 24 Septembrie 1912.

Primăria comunală.

Bendorfean
not cerc.

Galca
primar.

De vânzare.

În **Asinip** (Aszonynépe) se află de vânzare 20 jugero eventual 116 jugero pământ comasat într-o tablă aproape de sat. Condiții tare avantajoasă. A se adresa la **Stefan Colceriu** în **Asinip** (Aszonynépe, u. p. Magyar-Lapád). 761 1-2

De vânzare.

Fabrion de apă gâzoasă (Sodă) și **limonadă** a subscrisului **e de vânzare**. Mașinile (pentru acid carbonic fluid) sunt moderne și în stare bună (de 7 ani); asemenea sifoanelo (peste 1000 sistem Lamprecht), sticlele pentru limonadă, acareturile, vasele, lăzile, etc. 760 1-8

Prețul o foarte scăzut.

Detalii în persoană.

D. BANCIU

farmacist în Săliște (Szelistye, Szeben m.).

Se caută

un **morar** iscusit pentru o moară nouă cu motor sistem „Diesel” în comuna **Hărănglab** (Harangláb) lângă Diecsánmărtin (Diecszentmárton). A se adresa la

Gheorghe Ittu 738 3-8

în Vale, u. p. Săliște (Szelistye, Szebenmegye).

ATENȚIUNE

50,000 părechi de ghetel

4 părechi de ghetel numai pentru Cor. 8-—

Pentru încetarea de plăzi a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghetel adănc sub prețul de fabricare. De aceea eu văd ori și 2 părechi de ghetel cu șinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau asigă, galosate, cu capl, cu talpa bătută tare cu cui, fazonat cel mai nou, foarte eleg. Mărime după măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 8-— Expedare cu ramburs. 698 1-1

G. WIENER, export de ghetel, Cracovia Nr. 193. Schimbul e admis și banii return.

Vă pudrați? --- Da!

De când se află de vânzare și în Ungaria renumita

Pudră americană de porcelan

JESZ,

m'am obicinuit a folosi și eu pudră, pentru că

Pudra de **Jesz** este pudra cu mirea-porcelan este pudra cea mai plăcută.

Pudra de **Jesz** este pudra cea mai porcelan este pudra cea mai fină din lume.

Pudra de **Jesz** este pudra cea mai porcelan este pudra cea mai inofensivă.

Pudra de **Jesz** împiedică asudatul feței a porcelan și a sultsuorilor.

Pudra de **Jesz** face să dispară zgrăbunțele și pietele pistrii de pe față.

Pudra de **Jesz** se lipește de pielea porcelan și feței admirabil.

Pudra de **Jesz** dă feței o înfățișare eleg-gantă și plăpândă.

Pudra de **Jesz** se uzită și ea pudra de față porcelan cea mai fină din lume.

Pudra de **Jesz** se capătă în cutii originali porcelan amer-anno de câte **3 și 5**

Cor. în 5 culori diferite și anume: în culoarea albă, roza, roza-pa-iiidă, crem, crem-palid și în co- loarea naturală a feței. La co- mande să se spună nume și lămurit:

În ce culoare și de care preț să se trimită pudra comandată.

Fete până și feciori dela țară

cumpără în cantități mari

Crema-Diana

și

Săpun-Diana.

Alife pentru înfrum- seșarea feței și pentru fineța mânilor,

de când aceste să capătă pretutin- denea cu prețul de

50 fileri.

Unicul mijloc împotriva zgrăbunțelor și a petelor pistrii de pe față.

Se poate comanda prin postă pe lângă rambursă dela

Béla Erényi

Apoteca-Diana

în

Budapesta, Károly-körut Nr. 5.

Comanda cea mai mică e de 3 Cor. Se poate comanda pretutindenea în țară.

762 1-10

Călcăle de gumă

Berson

nelntrecute!

Păziți-vă de imitațiuni!

Prețul bucatelor

In SIBIU la 1 Octombrie st. n.:

Grâu	Cor. 18 40 până 18,—	de hectolitru
Șicără	12,60	14,—
Orz	14,—	15,—
Orz	6,60	15,60
Lucurus	6,60	14,—
Cartofi	5,—	6,—
Fasole	—,20	—,74
Pină Nr. 3	55,20	56,20 la 100 chilo
" 4	34,40	34,40
" 5	33,80	33,80
Blănină	152,—	156,—
Unsore de porc	156,—	168,—
Sân brut	86,—	84,—
Sân de lumini	80,—	88,—
Sân de lumini topit	104,—	104,—
Săpun	68,—	66,—
Fân	4,80	5,80
Lemne detocneplătite,	10,60	10 20 la met. cub
" " plătite	9 20	9 70
Spirit rafinat	2,23	2,26 la litru
Spirit ordinar	2,20	2,20
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,36 până 2,—	la chilo
" " friptură	1,63	2,—
" " vitel	1,20	1,80
" " porc	1,20	1,60
Ouă 10 bucăți	—,67	—,80
Un pătrar de miel	—,—	—,—
Carne de cal	—,80	1,20

In BUDAPESTA In 2 Octombrie st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo	Cor. 11,80 până 11,45	la 50 chilo
" 79	11,45	11,60
" 80	11,55	11,65
" 81	11,55	11,70
Șicără	9,45	9,60
Orz	9,40	9,65
Orz	9,97	10,77
Cocurus	9,60	9,55

Prețul banilor la 25 Septembrie n.

	comparat	vândut
100 Lei, bărbie	Cor. 11,32	11,42
100 Lei, argint	94,—	94 90
100 Lei, argint	95,—	94 50
Lire turcești, aur	21,45	21,55
1 fant steriliști englezești	23,89	24 13
100 marce, aur	117,56	118,—
100 bărbie	117,56	118,—
Napoleon	19,68	19 14
100 Ruble rusești, bărbie	25,—	25 50
100 argint	247,—	245,—

Pășunat de iarnă.

Comuna Nou-săsesc (Szászujfalú), posta ulimă Roșia-Mănească (Szászvármart), dă în arândă pășunatul de iarnă, în mărime de vro 70 jugăre, pe timpul din 15 Noembrie st. n. 1912 până la 1 Martie st. n. 1913. Licitația se va ține în 13 Octombrie st. n. 1912, la 3 ore după amiază în cancelaria comunală. Amănunte mai de aproape se pot afla la primărie.

Noul-săsesc. In 25 Septembrie 1912.

Wallmen
notar.

759 1-2

1-2 calfe de blănar

cari știu perfect a înblăni bunzi, baltoana și rocuri se primesc imediat la

763 2-3

I. STEFLEA

magazin de blănarie
SIBIU, PIATA-MARE 18.

Cumpărăm sămânță de

trifoiu și lucernă

In mic și mare.

Probe cu indicarea prețului și cantității să se trimită la

Birou și Magazin Agricol

784 2-3

Szászsebes.

Moară de vânzare.

Din mână liberă vând o moară de benzină cu motor german sistem Deimler de 25 puteri de cai împreună cu mai multe mașini de lână. Cumpărătorul are voie a muta moara din loc, sau dacă vrea o poate lăsa și în comună; având moara curte proprie. Comuna are peste 160 gazde. Doritorii de a o cumpăra să se adreseze la administrația „Foi Poporului”, de unde vor afla adresa respectivului vânzător. Pentru răspuns este a se adăuga o marcă de 10 bani.

772 1-3

AVIZ.

Prin aceasta imi permit a aduce la cunoștință stimatelor dame din Săliște și jur, că primesc a **friza dame** la mine acasă, precum și la dănele a-asa.

Recomandându-mă binevoitoarei atențiuni, semnez

Cu toată stima
Grete Dassinger
friseră pentru dame

771 1-3

Se caută

un **domn tânăr** sau o **domnișoară**, care ar dori a ocupa un post la o fabrică mare, unde ar avea a purta corespundență în limba germană și română; fiind de lipsă o scrisoare bună și limurită. Ofertele scrise în limba germană sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor trimite a firma respectivă. Pentru trimiterea mai departe a se adăuga marca recerută. 770 1-2

Un local de plăvălie

și o odaie lângă ea, precum și grădina de pomi, este **de arândat** pe lângă prețul anual de 100 cor., începând cu 1 Noembrie 1912. Prăvălia se află în comuna Căcova Nr. 181 (cercul Săliștei). Amănunte se dau la **I. Popescu**, Sibiu, Hermannsplatz Nr. 8. 776 1-8

O calfă pantofar și un învățcel

se primește în lucrătorena mea mod rău, ce voinesc să mi-o măresc, și unde execut încălțăminte pentru dame, domni și copii. Condițiuni favorabile.

Pantofăria NICOLAE PASCU

In Orlat, strada Bisericei. 774 1-2

SE VINDE

mobiliă de boltă întrebuintată numai puțin. A se adresa în **Sibiu**, Rindelligasse Nr. 4. 736 1-3

De ce are lipsă o mireasă?
De zestre!! Haine frumoase!!

Acestea le capătă în bani gata, după ce timp de doi ani a plătit niște mici rate lunare, intrând ca membru la reuniunea

„Mädchenhort“

care în decursul anilor din urmă a plătit la **447 membri** suma de K 402,300.—. Fiecare din acești membri a plătit cam 200 cor. și, în schimb a primit 900 cor., în bani gata. Informații gratuite și franco dă: „Mädchenhort“ prima reuniune umanitară generală pentru ajutorarea fetelor de măritat, **Wien I, Franz-Josefs-Kai Nr. 43.** — Președinte: Prier Rudolf Graf von Mels-Colloredo. Filială pentru încasări în Transilvania: **Hans, Ficles, Sibiu**, strada Schewis Nr. 16.

Atențiune!

50,000 părechi de ghete.
4 părechi de ghete numai cor. 850-

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost încredințat a cheltui o mare cantitate de ghete dănc sub prețul de fabricare. Deci eu vând Secăria 2 părechi ghete cu șinoare, pentru domni și 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galopată, cu talpă bătută cu caie, foarte eleg. fașonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai K 550. Trimiterea per ramburs

J. Gelb, export de ghete, Neu-Sander Nr. 412. 787 1-2

Schimbul e admis sau banii retour.

Să cetească

cei ce sufer de **tusă, aprinderea organelor de răsuflet, guturului învechit și catar.**

Eu vă pot cu toată siguranța adevări D-Vonstră, că lichorul Goudron Guyot este într-adevăr un excelent mijloc, care ajută bine contra boalelor, la care se recomandă.

Deja de mai mulți ani suferiam de o tusă cronică, care de obicei începea toamna, iar în decursul iernii devenia atât de tare și simțitoare, încât după aceea imi trebuia întregă vara, spre a mă putea reculege, deși cu totul nu mă puteam scăpa de aceasta tusă neplăcută.

De aceea, față de Goudron-Guyot, toate celelalte preparate, ca pastile de sirup etc. rămân înapoi.

După ce am fost luat numai un flacon, a încetat aceasta tusă rea, care de multe ori mă făcea să vărs, ba câte odată mă silca ca toată noptea să o petrec șezând pe scaun. De aceea imi exprim deplina mea mulțumită.

Cura a durat numai 10 zile, și ea mi-a redat sănătatea deplină, după care eu de ani de zile așteptam.

Toți aceia, cari se află în o astfel de situație, să recurgă la acest mijloc, și eu sunt convins, că se vor bucura împreună cu mine, de oarece vor avea un somn ușor și liniștit, precum și un spotit bun; ceea ce e singurul mijloc, spre a se putea din nou întări corpul.

Cele de sus le pot adevări sub jurământ, și eu mulțumesc adânc încă odată celui ce a aflat acest lichor. Semnat: Fritz Berghelm în Koblarn, Germania. 3 Februarie 1896.

Luară regulat de Goudron-Guyot, după fiecare mâncare în-terinu, face ca în cel mai scurt timp omul să scape de catar și aprinderea a organelor de răsuflet. Ba succede câte odată, chiar și la îmbolnăviri grele a organelor de răsuflet, ca să le conținască și vindece, de oarece aceasta materie oprește ruperea de părți din plămâni, prin aceea că omorâ microbii, cari sunt singurul neajuns al boalei. Nici nu-și poate închipui omul un mijloc de vindecare mai simplu și mai tare.

La caz că s'a lmbia cuiva un alt product spre cumpărare, în loc de adevăratul Goudron-Guyot atunci e în interesul propriu a fi cu atențiune. Pentru a se însăntăși de aprinderi la plămâni, catar, friguri catarale învechite și îndeosebi de astmă, trebuie a se cere în apotecă numai adevăratul Goudron-Guyot. Aceasta se produce dintr'o matere specială, care să scoate din brazi, ce cresc la țărmul mării de lângă Norvegia și e pregătit de însuși Guyot, care a aflat și felul de dizolvare al acestei materii în apă, de aceea e cel mai bun mijloc față de toate celelalte produse asemănătoare.

Pentru a încunajura ori ce seducere, trebuie observat bine eticheta; aceea a lui Goudron-Guyot poartă numele „Guyot“ tipărit cu litere mari, iar peste cruce, subscrierea lui în colorii violetă-verzi și roșii, precum și adresa: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.

Acest mijloc de vindecare costă pe o persoană zilnic 10 bani.

P. T. Persoane, cari nu se pot obicinui cu gustul acestei ape cu teer, pot lua și Capsulele-Guyot, cari încă sunt preparate din teer veritabil norvegian. Aceste capsule, una sau două, se pot lua la fie care mâncare. În acest fel se poate ajunge la acelaș rezultat și o asemenea însăntășare sigură. Aceste capsule, dacă se iau îndată înainte sau în decursul mâncării, atunci se mistuesc foarte ușor cu mâncarea, sunt foarte avantajoase pentru stomac și foarte ieftine.

Coloria capsulelor Guyot e albă, iar fiecare capsulă poartă subscrierea „Guyot“ au tipar în litere negre.

Se capătă în Sibiu la: Carol Müller apotecă „La vulturul negru“, Piața mare Nr. 10, Aug. Teutsch, apotecă „La leu“, Piața mare Nr. 17, Guido Fabritius, apotecă „La urs“, Piața mică Nr. 29. — In Brașov la: Apoteca „La urs“ Vctor Roth urm. Carol Schmedt, precum și în toate apotecile de preste tot locul.

Haine pentru domni și băieți

costume pentru copii, pardesiuri și mărfuri de blănării în cea mai bună calitate și cel mai nou fașon recomandată, pe lângă prețuri foarte reduse.

Eduard Elias

Sibiu, Piața-mică Nr. 13.

Altoi de viță.

Despre vița de vie și despre renumitul vin de deal, vă rugăm a cere prin o carte postală

marele catalog ilustrat

apărut acum și care se trimite ori și cui = imediat și în mod **gratuit.**

Aceste vițe de vie să bucură de cel mai mare renume și se pot căpăta la proprietarii

Györgyevich & Lakatos

mari viticultori. 712 3-5

Székelyhid (Biharmegye).

30,000 părechi

păpuți și ghete
se vând cu preț redus

Toate în lume
se scumpesc!

carnea, carnea, chiria casei, — numai păpușii și chetele executate în atelierul...

VASILIE BAN

la „Cisma mare roșie“

după cum se numește prăvălia lui se ieftinească

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de înălțăminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lăsa păpușii buni și trănclii pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN, Sibiu

Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7.

Casa proprie.

Duminica deschis până la 10 ore înainte de amiază.
COMANDELE DIN AFARA SEVOR EXECUTA FUNCȚIOS CA ȘI PANA ACUMA 668 17-

La „Croitoria Universală“

I. PETRASCU

Strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. Strada Cisnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Premiat:
Expoziția internațională de modă
Paris 1911
Grand Prix și medalia de aur.

Pr. mist:
Expoziția universală din
Roma 1911
Grand Premio și medalia de aur.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de primul rang, unde sunt ocupați la 20 de lucrători, primesc și execut tot felul de haine, atât civile cât și militare.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială cu gust și după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprijiniți industria română!

7 8 4-

Mare atențiune!

Sam. Wagner,

Prima turnătorie de fer Sibiliană, Fabrică de mașini agricole.
Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul meu asortiment de tot felul de **motoare** dela **prima fabrică**, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și **mașini de treierat** din renumita **fabrică Hofherr** dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Boocin, Traverse, Trostie, Canton câtrănit pentru lucrări, **Pânză de sârmă** pentru îngrășit, proșum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc. — până nu veți vizita prima linie necostă mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientos.

681 31-

Ferți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 185.

Postaparcasa no. 29,34.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyseben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidențial direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinci“ și prezidentul „Solidaritii“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra scurgerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyseben — Edificiul „ALBINA“.

423 55-

Un număr foarte mare

de acții dela banca „Ajutorul“, din Șeica mare, sunt de vânzare. Informații se dau la administrația »Foii Poporului« in Sibiu. 695 6 15

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de primul rang și bine uscate, in orice cantitate, aduse dela fabrica de parchete **Neuschloss Nasicz** in Slavonia, precum și tot felul de **scânduri de brad, trepte, latii și alte lemne pentru clădit** cu cele mai ieftine prețuri recomandă și livrează 498 29—

Glanz, Szánto & Macelariu

magazin de lemn de lucru

Sibiu, strada Rului(Flussgasse) Nr. 6.

MILIOANE
se osesc contra

TUSEI

răgușelei, catarulul, flegmel, ca-
tarului bronchial și de gât ==
Caramellele de piept

ale **Kaiser** cu
la „Trei brazi“

6100 atestate dela medici și privați,
laștrite prin notarul public, garan-
tează succesul a gur.

Bomboane foarte bune și gustoase.

1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani.
Se capătă in toate apotecile, droguerile și
prăvăliile de coșona'e mai de frunte.

P. T. Viticultori și Proprietari!

Grăbiți a procura alto: din cele mai alcece so-
luri de vin alb, roșu și negru: struguri doerj. de
masă, urcătoare pentru locuință și v.ile: Exquisite de
rară specialitate dela pepneria cea mai vestită
din Ungaria și strălucitate: **Josif Molnar** in Er-
tarcsa, p. u. Ixo, Comitatul Bihar, Ungaria.
Catalogul cel mai nou la dorință să trimite gratis și
francat. Altoii, Delaware, vitile, portocali cu și fără
rădăcină, toate produsul nostru. 747 3—10

JOSIF MOLNAR

mare proprietar și pepnerist in Ertarcsa,
p. u. Ixo, Comit. Bihar, Ungaria.

Ludovic Ferencz,

MODISTOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de primăvară și
vară in mare asortiment

noutățile 723 90—

sofite chiar acum, pentru haine de
bărbați stoffe englezești, franțuzești
și indigene, din cari se execută după
măsură cele mai moderne vestimente
precum: Sacko, Jaquete, și haine de
săcni, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită nou-
tățile de stoffe pentru pardisiuri și
„Keglam“, cari se află totdeauna in
depozit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate
in atelierul meu, imi permit a atrage
deosebita atențiune a On. domnii preoți
și teologi absolvenți. — In cazuri de
urgență confecționez un rînd com-
plet de haine in timp de 24 ore. —
Uniforme pentru voluntari, cum și tot
felul de articli de uniformă, după pre-
cepțiile croitura cea mai nouă.

Fete la lucru

se primesc in **Fabrica de maca-
roane Jacob Uhl Fii** in
Sibiu. 758 1—3

O casă

771 1—3

cu toate cele do lipsă la ea, se află de
vânzare din mână liberă la **George
Fara in Gușterită** (lângă Sibiu) Nr. 240

Institutul de asigurare

„TRANSSYLVANIA“

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.   Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai estine, și in cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători confesionali și preoți români gr.-or. și gr.-cat. avantajii
deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătire simplă sau dublă a
capitalului; asigurări de zestre, asigurări de copii, asigurări pentru serviciul mi-
litar, asigurări de studii, asigurări cu participare la câștig de 40% garantat și cu
restituire de 3% interese și asigurări pe spese de înmormântare.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1911 . . . . . K 5.275.798.23	Streca asigurărilor cu foc K 127.763.744.— sfârșitul anului 1911 (viață) „ 10.931.322.—
Capitale asigurate pe viață achitate . . . . . „ 5.146.650.96	Fonduri de întemeiere și de rezervă . . . . . „ 2.520.492.—

Prospecte in combinațiile cele mai variate se trimit gratuit, cum și orice
informații in birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Prosoane versate in acuziții, cari au legături in cercuri bune, se primesc in servi-
ciul institutului in condiții favorabile. 767 1—

PRIMUL ATELIER DE MAȘINI in OCNA-SIBIULUI

Aducem la cunoștință onoratului public, că ne-am mărit atelierul nostru de mașini,
in care primim și executăm tot felul de **mașini speciale și agricole.**
Anume: **motoare, mori, garnituri de imblătit, precum
și apeducturi, instalațiuni de lumină electrică,
construcțiuni de fer** pentru edificii, cu prețurile cele mai
moderate.

Cu toată stima:

BUZDUGHINĂ și STANCIU

Ocna-Sibiului, Sospatak utca 8.

472 19—

Nu-i reclamă, — ci e fapt

că fiecare in interesul său propriu numai in

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de 734 4—

**Haine pentru domni, dame, băieți, fete
și copii**

**bluse, rochii, jupoane, negligés
și costume pentru dame.**

Mare alegerei
Prețuri fără con-
curență!

Cel mai mare de-
pozit de blănării!

Strada Cisnădiei. Palatul comandei de corp.

Femeile

din cele mai săracioase colibe, ca și cele din palatele mai strălucite, trebuie să grijească deopotrivă de sănătatea lor, pentru că soția, mama

sunt foarte de lipsă

pentru menținerea familiei. Curățenia corpului feminin stă în legătură cu sănătatea, și e foarte important, ca la

toaleta de toate zilele

zilnic să folosească Lysoformul. E foarte bun la spălăturile părților gingașe ale corpului — cu un cuvânt 727 1-3

la toaleta

istimă folosesc femeile apă caldută în care toarnă puțin Lysoform. În modul acesta folosesc un mijloc de curățire și de dezinfectare.

Lysoformul

scutește de multe boale infecțioase sau molicipitose, oprește mirosul și mirosul cel rău, care se ivește câte odată. Faceți o încercare cu Lysoform. O sticlă originală costă 80 fileri. Se află în oricare drogherie și farmacie. În locurile unde nu sunt farmacii și drogherii se află de vânzare în băcăni, sau în negușătorii de tot felul. Cereți dela noi cartea interesantă intitulată „Sănătate și dezinfectare”, care o trimitem gratuit franco.

Dr. Keleti és Murányi,

fabrică chimică în Ujpest, lângă

Budapesta.

Auleo!

La Tuse, răgușală și Introcănare ajută sigur și repede

Tăriască!

Afurisita de tusa mă inecă.

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.
Carton de probă 50 fil.

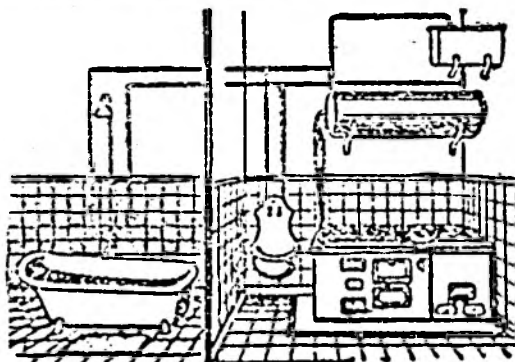
P.stilele lui Egger mă scăpară iute.

In Sibiiu să poate căpăta la apotecele:

Guido Fabritius, I. C. Molnár, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, Albert Zink.

In Sebeșul-săsesc la apotecele Stefan Heitz, I. C. Reichard și Walter Uetz.

741 3-26

Bruno Widlasch,

Iăcătușerie artistică pentru mașinării și zidiri. — Atelier special de instalațiuni pentru lumină electrică, apaduct, aranjamente pentru băi, canalizări și closete. Sibiiu, Fingerlingsgasse Nr. 3.

Oferă cele mai solide lucrări: porți de fier, trepte (scări), balustrade și îngrădiri de morminte după desen sau după planul propriu; cuploare și cazane, montări și transmisiuni pentru orice fel de mașini. Aranjări complete de closete pentru canalele din oraș. Instalări de băi, apaducte și canalizări. Depozit de sântăni de apă (construcții proprii), cari s'au dovedit de cele mai bune până acum. Closete patent scutite de îngheț, montate gata, cari în cursul iernii trecute n'au înghețat în liber nici la un gor de 28 grade, liferez cu garanție pe 5 ani. 750 1-6

Cea mai perfectă executare de instalațiuni de lumină electrică, telefoane și telegrafe. Vânzarea de cazane de aramă și fier. — Proiecte și planuri gratuit și prompt.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

IN SIBIIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la oraș cât și la sat. 724 78 -

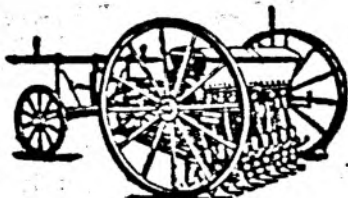
Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* Budapesta, IX., Boráros tér Nr. 2.

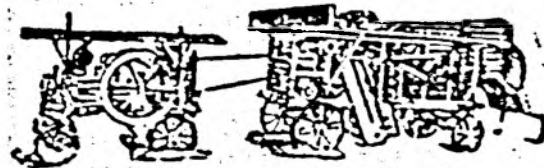
Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier K. & R. Jezek in Blansko.

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corespunde întru toate timpului de față.

Mașinile de îmblătit cu motor, instalațiile de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au liferat firma FRAȚII GÖMÖRI sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onorațiilor economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunt și mai mare; cum și a se mână

Garnituri de îmblătit cu motor! distinsse cu numeroase premii prime, liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de îmblătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, instalații complete pentru țiglarii, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărătorii serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spesele noastre, prin ceace cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Beură escelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență. Influențează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3'50, una mică Cor. 2'—.

Se capătă în toate notecede.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu. 591 19—

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere la dinți ori li va miroși gura după-ce va folosi apa de dinți-a lui Bartilla, o sticlă cu 60 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 191. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Căminului 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Oenei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușterii și str. Căminului. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Bobeșul-ăsese, farmacia Lederhilger: Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se reare pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătită. La locurile unde nu să poate căpăta, trimit sticle cu 5 cor. 80 fil. franco 56 37—

Căștigurile mari eventuale în milioane marce.	Anunț de noroc	Căștigurile mici garantate de stat
---	----------------	------------------------------------

Invitare de participare la Șanzele de câștig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câștige sigur

18 milioane 781.000 marce.

În urma hotărârii guvernului, loteria aceasta s'a îmbrătat (și foarte mult prin mărirea capitalului), astfel că aproape toate căștigurile s'au urcat cam cu 40%, față de mai înainte, prin ceea ce această loterie are cele mai bune șanse de câștig.

Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos până ac. m. a fost

600.000 de marce

iar pentru viitor s'a urcat la

Un milion de marce.

Celelalte câștiguri mai mari pot fi eventuale de:

900.000 marce	305.000 marce
890.000 "	303.000 "
880.000 "	302.000 "
870.000 "	301.000 "
860.000 "	300.000 "
850.000 "	200.000 "
840.000 "	100.000 "
830.000 "	90.000 "
820.000 "	80.000 "
810.000 "	70.000 "

precum și multe câștiguri de câte 60.000, 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 10.000 marce etc.

În total loteria conține 100.000 de lozuri, din care 16.028 de numeri — adică mai puțin ca jumătate — în de unul celor 7 trageri trebuie să se trage.

Prețurile oficiale a lozilor de clasă primă sunt: 769 1—10

Loz întreg 10 M. 12 K.	Loz de jum. 5 M. 6.—K.	Sfert de loz 2 50 M. 13.—K.
------------------------	------------------------	-----------------------------

Planul ofițios de lozuri provăzut cu emblema statului în care sunt expuse prețurile lozurilor din clasele diferite precum și o consemnare a câștigurilor, li trimite la dorință gratis și franco.

Fiscare participant primește lista ofițioasă a tragerilor imediat după trageri.

Câștigurile să plătesc prompt sub controlul statului. O bonde rog acuma sau cel târziu până la

25 Octombrie n.

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg (Nr. 994)

Tăiați aici

Comandă la Dl. Samuel Heckscher sen., bancher, Hamburg (Nr. 994)

Trimite-mi: { Loz întreg la 10 Marce (12—K)
• de jumătate » 5 » (6.— »)
• de un sfert » 2 50 » (3.— »)

Adresa: _____

Prețul aici alăturat cu mandat } Ce nu-i dorit
Trimiteți cu rambursă } să se ștergă

Mobile în toate stilurile, cea mai solidă executare **moderne**

pe lângă garanția recomandă

Emil Petruțiu
fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47 cu legătură în întreg comitatul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărate.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi.

Onorate Domnule!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, deja din anul 1910 începând am deschis în Budapesta un

Birou de informații și Agentură românească.

Dau ori ce informații în ori-ce cauză ce se ține de Budapesta. Dau informații relativ la petițiile înaintate la diferitele ministere și la alte ofiții publice. Dau informații în chestii de licențe. Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă. Cu drag li conduc prin Budapesta pe aceia, cari vin să vază frumusețile orașului, ori cu afaceri prin capitală.

Cumpăr pe bani gata

tot felul de galige, ouă, miei, porci, oi, viței, v'țe mari, porci, lăncă, piei, iepuri, — mai departe mere, pere, nuci, prune, miere de stup, ceapă, fasole, cartofi, ciuperci, varză, vin, mchiu, fân, mohor, lemne; păduri; moșii.

Dacă îmi trimiteți adresa

bucuros Vă trimit în fiecare săptămână un „Aviz săptămânal” despre prețurile diferitelor mărfuri din Budapesta.

Esoperez 627 8—

dela băncile cele mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare cu procente mici.

Vă fac atent

că în interesul DV. este, dacă în ori-ce cauză Vă adresați mie. Dacă veniți la Budapesta, să veniți la mine, căci eu Vă recomand advocați buni, medici vestiți, Vă conduc pe la fabrici să Vă alegeți mașine, motoare, mori, ferestreid pumpe, automobile etc. Grijete ca să nu fiți înșelați. Fiind de față, ca martore la facerea contractului, nu las ca contractul să conțină altceva, decât ceea, ce am hotărât și cum am tocmit.

Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini prin agenți străini, au fost înșelați iscăbind contracte a căror conținut nu l'au cunoscut neștiind țărani români ungurește.

Planul meu este ca, conducând pe românul nostru la fabrici și nu la agenturi de mașine, drept din mâna primă să-și cumpere cele trebuincioase, și să-l scutească de șarlataniile agenților și să-l scap de procese. — Vă ofer serviciul meu cinstit și românesc pentru o taxă mică. Pentru răspuns să îmi alăturați o marcă postală.

Cu stimă:

L. OLARIU, Budapesta, II., Tölgyfa-u. 16. II. 8.
În Buda, lângă podul „Margithid”.

În America unicul Depozit de cărți românești

Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place. 145 74—

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituții române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, ceasornice de tot felul, giuvaericeale, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română” primește și mijlocurile și trimiteria de abonamente pentru „Foia Poporului”.

Dela „Biblioteca Română” se poate comanda și „Căldarul Poporului” pe 12 K.